

LETO 8 , ŠTEVILKA 3, JUNIJ 2003

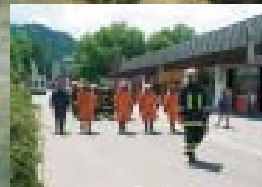
ČASOPIS GASILCEV REGIJE LJUBLJANA I

LJUBLJANSKI

GASILEC

Aktualno

XIV. KONGRES GZS

Operativne strani

VROČI TRENING

uvodnik

**Jure
Čokl**

Ljubljanski gasilec s to številko koraka v novo obdobje. Oblikovala ga bo (skoraj) povsem nova uredniška ekipa, ki jo imam čast voditi. Nekateri avtorji, ki ste jih bili do zdaj vajeni, se bodo seveda pojavljali še naprej. Tudi Franc Sever, ki je z veliko vnemo skrbel za časopis, ostaja z vami. Sicer ne kot član uredniškega odbora, ki ga je vodil do zdaj, pač pa tako, kot ga imate (mnogi) najraje. Kot kolumnista in vedno kritičnega poznavalca očitnih in zakulisnih dogajanj v Gasilski zvezi Slovenije. Njegovo pisanje je pogosto razdelilo bralce na dva tabora – verjamem, da bo tako tudi v prihodnje. Nekateri se boste še naprej zgražali, drugi boste ploskali. Tako pač je. Vsakdo mora imeti možnost izraziti svoje mnenje. Tudi vi imate to možnost. Ker vam pripada. Zato odpiramo rubriko Pisma bralcev, kamor lahko, če se pod svoje razmišljanje podpišete in dodate ime društva, od koder prihajate, napišete vse tisto, kar vam leži na duši. Lahko nas raztrgate! Lahko nas tudi pohvalite. Komentirate naše delo in nas grajate za naše napake. Predlagate spremembe. Z nami in drugimi delite svoje izkušnje. Izrazite svoje nestrinjanje ali pa podprete mišljenje drugega. To je demokracija. In prvo načelo demokratičnega tiska je svoboda govora. Zanj se bom(o) boril(i) za ceno svojega odstopa. Seveda pa to nikakor ne pomeni, da bomo podpirali politično nekorektno, žaljive in anonimne pamflete. Ne. Raven, ki se je želimo držati, je visoka. Ker verjamemo, da si vi, naši bralci, to tudi zaslužite.

Tudi tematsko in oblikovno bo Ljubljanski gasilec odslej drugačen. S tem ne želimo reči, da je bil prej slab, nasprotno. Želimo ga le še bolj približati tistim, ki jim je namenjen. Vam. Zato se bomo za vsako temo, ki se je bomo lotili, dobro pripravili. K sodelovanju bomo (in smo že) povabili strokovnjake, ki bodo s svojim delom našim temam dali še večjo težo. V vsaki številki boste odslej lahko spremljali redne avtorske rubrike, ki obravnavajo tematska področja z vsebinami, ki jih lahko uporabite tudi pri praktičnem delu. Za vas smo poiskali zanimive in aktualne sogovornike in jih intervjuvali. Sogovornike lahko pomagata izbrati tudi sami. Lahko si ogledate aktualno fotogalerijo in si preberete strokovne prispevke o delu z gasilsko mladino. Posebej priporočamo List iz zgodovine, rubriko, kjer si lahko preberete zanimive utrinke iz naše gasilske preteklosti. Svoje mesto imajo tudi internet, izobraževanje, taktika, tehnika, primerjalni testi, mali oglasi in pisma bralcev. In še marsikaj zanimivega. Seveda nismo pozabili niti na vaše družabno življenje. Vse, kar zanimivega počnete v vaših društvih, lahko delite z nami ali pa preberete v rubriki Naše strani. Kakšen bo časopis v prihodnosti, je odvisno od vas. Trudili se bomo slediti vašim željam in potrebam in se vam v vseh pogledih kar najbolj približati. Ali nam bo uspelo, je torej odvisno tudi (ali predvsem) od vas. Navsezadnje nismo nič drugega kot vaši izvoljeni predstavniki.

Zgodovina torej obrača novo stran. Mandat, ki ste nam ga podarili, bomo skušali kar najbolje izkoristiti. Delo, ki ste nam ga naložili, prevzemamo z vso resnostjo in odgovornostjo. Ker si želimo, da bi se čez pet let skupaj z vami z veseljem ozrl nazaj in ugotovili, da smo skupaj dosegli vse cilje, ki smo si jih zdaj zastavili. In tisto, kar je bilo podarjeno nam, podarili našim naslednikom v čim boljšem stanju.

Gasilke in gasilci, prijatelji gasilstva! Pred vami je nova številka Ljubljanskega gasilca!

Jure Čokl, glavni urednik

LJUBLJANSKI

GASILEC

kazalo

AKTUALNO	4
14. kongres GZS	4
OPERATIVNE STRANI	6
vroči trening	6
prva generacija "ognjenih bojevnikov"	9
test IDA in svetilke v vodi	10
medsektorska vaja Moste 1 in Moste 2	12
MLADE STRANI	13
tekmovanje mladine GZ Ljubljana 2003	13
gasilska tekmovanja tako in drugače	14
tekmovanje gasilske mladine	15
NAŠE STRANI	19
slovenski gasilski muzej dr. Branka Božiča	19
PREDSTAVLJAMO NAŠA DRUŠTVA	20
PGD Bizovik	20
PGD Ljubljana Barje	21
GASILSKE SPLETNE STRANI	23
www.pgd-barje.si	23
PISMA BRALCEV	24
LIST IZ ZGODOVINE	26
češki gasilski izlet (slavnost) v letu 1923	26

Zgoraj: Slika iz 14. kongresa Gasilske zveze slovenije.

Spodaj: Slika vročega treninga (Hot fire training) Pravičen vstop gasilca

Ljubljanski Gasilec je glasilo gasilcev regije I

Glavni urednik:
Jure Čokl

Namestnik gl. urednika:
Peter Roš

Odgovorni urednik:
Tone Podobnik

Uredniški odbor:
Dušan Bosnar
Urška Omerz
Marija Babnik
Matjaž Omahen
Aleš Pečjak
Aleš Zalaznik

lektorica: Saša Poljak
oblikovanje: Dušan Bosnar

tisk: tiskarna Artelj d.o.o.

prelom: Tomyco d.o.o.

Naklada: 1000 izvodov

Izdajatelj: GZL

info@gasilskazveza-lj.si
www.gasilskazveza-lj.si

Kontaktna številka:
041/263-774

Ljubljanski gasilec je brezplačen

14. kongres gasilske zveze slovenije

Foto: Andreja Aničin

Franc Sever

Bled je bil od 23. do 25. maja 2003 v središču pozornosti gasilske in tudi druge javnosti. Kongres gasilcev so tokrat zelo uspešno organizirali gasilci GZ Bled - Bohinj pod vodstvom predsednika Jožeta Smoleta in podpredsednika (tudi generalnega sekretarja kongresa) Jakoba Pora. Ernest Eöry je bil ponovno izvoljen za predsednika, Matjaž Klarič pa za poveljnika GZ Slovenije. V predsedstvo GZS je bil izvoljen Tone Podobnik, Francija Panceta so izbrali za

predsednika nadzornega odbora, Jožeta Vidmarja pa za člana poveljstva. V regiji Ljubljana 1 smo dobili tudi novega prejemnika najvišje gasilske nagrade Matevža Haceta: dobil jo je upokojeni poklicni gasilec in nekdanji predsednik GZ Brezovica Ludvik Zalar; Bogomir Samsa iz GZ Velike Lašče pa je bil izvoljen za predsednika častnega razsodišča GZS.

V petek, 23. maja 2003, je bilo v predverju Festivalne dvorane na Bledu ob 19:30 slavnostno odprtje razstave **GASILCI SKOZI ČAS**, ki sta jo kulturno obogatili Orffova glasbena skupina iz Zasipa in otroška folklorna skupina iz Bohinjske Bistrice. Na razstavi so predstavili zgodovino društva GZ Bled - Bohinj, zelo zanimivo si je bilo ogledati tudi slikovni in tekstualni del vseh dosedanjih kongresov z naslovom "Plameni trinajstih kongresov", stare gasilske črpalke in film o 50-letnici PGD Tržič iz leta 1933. Razstavo je odprl predsednik GZ Bled - Bohinj Jože Smole, ki je gostom zaželel prijetno bivanje na Bledu. Po ogledu razstave sta župan občine Bled Jože Antonič in županja občine Bohinj Evgenija Kegel Korošec goste sprejela na blejskem gradu, igralska skupina Kulturnega društva

viteza Gašperja Lambergerja pa je poskrbela za pester kulturni program.

Naslednji dan je od 8. do 9. ure ob igranju Godbe na pihala Gorje potekal sprejem gostov in delegatov, nato pa je bilo v Festivalni dvorani odprtje kongresa, na katerem so predstavniki organov GZ Slovenije poročali o delu med 13. in 14. kongresom, referat je pripravil tudi predsednik GZS, nekateri gostje pa so imeli pozdravne govore in so razpravljali o poročilih. Razprava se je nadaljevala popoldne (povzetek razprav Toneta Podobnika in Jožeta Vidmarja objavljamo v posebnem prispevku), podali so predlog usmeritev nadaljnjega razvoja gasilstva v Republiki Sloveniji in sprejeli predlog sprememb statuta GZ Slovenije.

Gostje iz Avstrije, Madžarske, Slovaške, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Makedonije, Srbije in Črne Gore so si popoldne ogledali Bohinj, Ukanc in se popeljali na Vogel, prejemniki nagrade Matevža Haceta pa so imeli sprejem v Zasipu, kjer sta jih pozdravila tudi predsednik Ernest Eöry in blejski župan Jože Antonič. Izkušeni gasilski veterani so to srečanje izkoristili za delo in so kot svojega predstavnika pri Komisiji za veterane predlagali Lojzeta Ljubiča, dogovorili pa so se tudi za srečanje v Stični in posneli skupinsko fotografijo. Sprejem so s priložnostno igrico "Kar vrag ne more, baba zmore" popestrile domače gasilke.

V nedeljo, 25. maja 2003, je kongres nadaljeval s svojim delom in po razrešnici na predlog kandidacijske komisije za predsednika izvolil Ernesta Eöryja, za poveljnika Matjaža Klariča, poleg njiju pa še člane nadzornega odbora in častnega razsodišča. Novo izvoljeni predsednik je nato predlagal 21 članov za izvolitev v predsedstvo, poveljnik pa 25 članov za izvolitev v poveljstvo GZS. Po sprejemu usmeritev nadaljnjega razvoja gasilstva v Republiki Sloveniji so delegati sprejeli še sklepe 14. kongresa. Pred zaključkom kongresa so podelili tudi nagrade Matevža Haceta in ostala odlikovanja.

Kongres se je zaključil s tradicionalno parado, ki se je je udeležilo 3.200 gasilk in gasilcev, gasilska vozila in tudi enote, ki delujejo v sistemu zaščite in reševanja. Zaključna slovesnost s kulturnim programom pa je bila v Ledeni dvorani, kjer sta zbranim spregovorila predsednik Ernest Eöry in predsednik parlamenta Borut Pahor.

V razpravi na kongresu sta sodelovala tudi predsednik **Tone Podobnik** in regijski poveljnik Ljubljana 1 **Jože Vidmar**. Povzemamo glavne poudarke iz njihovih razprav.

Predsednik Tone Podobnik je spregovoril o dveh temah. Najprej je ugotovil, da smo dosegli napredek v zvezi z DDV, čeprav ne toliko, kot smo zahtevali in tudi pričakovali. Po novem se to imenuje »sofinanciranje gasilske in reševalne opreme«. Med opremo, katere nakup se bo v tem letu sofinanciralo, so gasilske zaščitne obleke, izolirni dihalni aparati in gasilska vozila. Vsako društvo, ki bo kupilo omenjena sredstva, bo upravičeno do delnega nadomestila za plačan DDV, in sicer v višini dobre polovice. Seveda pa gasilci kupujemo tudi druga sredstva in opremo: cevi, orodje in opremo, delovne obleke, čelade, škornje, rokavice, agregate, dimovleke in drugo. Obnavljamo in vzdržujemo tudi gasilske domove in vozila, za kar plačujemo 20-odstotni DDV. Po ocenah za to prispevamo okrog 600 milijonov tolarjev. Za letos je tako v proračunu zagotovljenih 150 milijonov, naslednje leto pa se bo ta znesek glede na obljubo predsednika vlade povišal na 300 milijonov. Ocenil je, da gasilci za nakup opreme in obnovo domov letno namenimo okrog 3 milijarde tolarjev in pri tem plačamo okrog 600 milijonov DDV. Žal točnejšega podatka ni mogoče dobiti, saj dobra četrtina Zvez kljub zahtevam ni posredovala podatka za lani.

Društva bodo v kratkem prejela razpis za sofinanciranje opreme in vozil za prvo polletje. Ministrstvo za obrambo bo ob predložitvi zahtevane dokumentacije prispevalo del sredstev, in to najkasneje do 15. julija. Brez popolne dokumentacije ali ob zamudi postavljenega roka teh sredstev ne bo možno koristiti.

Nato je Tone Podobnik spregovoril še o homologaciji nadgradenj. Pozdravil je ukrepe, ki jih je na področju standardizacije opremljanja gasilskih vozil, predvsem pri izdelavi nadgradenj, pred kratkim sprejela Gasilska zveza Slovenije. Vprašljivi pa so stroški, saj enkratni strošek homologacije znaša do 100.000 SIT, odvisno od vozila. Menil je, da je ta strošek sicer po svoje opravičljiv glede na to, kateri strokovnjaki sestavljajo to komisijo. Zavzel se je, da bi namesto homologacije nadgradnje izbranim izvajalcem podelili koncesijo, in sicer tistim, ki zagotavljajo kakovostno delo v skladu s tipizacijo oz. standardizacijo.

Nadzor naj bi izvajala Komisija za tehniko pri GZS, ki bi spremljala tudi kakovost dela in ne samo skladnost s tipizacijo. Na ta način bi izbrali koncesionarje, vsako odstopanje pa bi pomenilo tudi odvzem koncesije in prepoved izdelave nadgradenj za določeno obdobje v skladu s predpisi, ki bi jih sprejeli na GZS.

Opozoril je tudi na izbor primernih proizvajalcev podvozij, katerega nujnost Komisija za gasilsko tehniko pri GZS ne uvidi in problema tudi ne želi rešiti. Komisija namreč ne odstopa od kriterija že izbranih proizvajalcev podvozij: Mercedes, MAN, IVECO in še morda katerega manj pomembnega, za Renault, ki proda v zadnjem času največ podvozij za gasilska vozila, pa noče slišati, čeprav proizvajalci nadgradenj menijo, da so ta vozila zelo kakovostna in tudi najcenejša. Zahteval je takojšnjo razrešitev tega vprašanja, in sicer naj bi komisija podala ustrezno strokovno mnenje, da ta vozila ne ustrezajo. Tako argumentirano poročilo je potrebno posredovati Zvezam, da ne bodo kupovala ta vozila, in uvozniku, da jih v prihodnje ne bo več prodajal gasilcem. Za MGZ Ljubljana je to silno pomembno, ker so v zadnjih dveh letih kupili štiri Renaultova podvozja, še tri pa so v načrtu, in prav lahko se zgodi, da bodo kupci imeli težave pri homologaciji, ker ta vozila niso na seznamu primernih proizvajalcev podvozij.

gasilska parada

24. in 25. maja je bil na Bledu 14. kongres Gasilske zveze Slovenije in zadnji dan, za zaključek kongresa, so organizirali gasilsko paradno. V paradi so sodelovali predstavniki mladine, članic, predstavniki vseh 17 gasilskih regij, poklicni gasilci in enote za zaščito in reševanje. Parade se je začela ob 13. uri, zbor pa ob 12., saj je bilo treba formirati ešalone po posameznih regijah in predstavnikih. Regija Ljubljana I je z Gasilsko zvezo Ljubljana in z gasilskimi zvezami Medvode, Vodice, Brezovico, ... štela prek 160 gasilcev, na celotni paradi pa je sodelovalo prek 3.000 gasilcev. Parada je potekala skozi središče Bleda, nato pa zavila ob jezeru mimo Festivalne dvorane, kjer je bila slavnostna tribuna in na njej člani novega vodstva in gostje. Mimohodu ešalonov so sledila gasilska vozila, razvrščena od najstarejših, danes zelo zanimivih in nekaterih zelo dobro ohranjenih, do novejših, namenjenih za različna posredovanja na intervencijah. Vozila so prikazala del naše zgodovine, ki se je vsi dobro zavedamo, in sedanost, ki je včasih zelo kruta, saj so nova gasilska vozila zelo draga. Parada se je nato nadaljevala do Ledene dvorane, kjer smo spremljali zaključek kongresa z govorom predsednika Ernesta Eörya in predsednika parlamenta Boruta Pahorja. Vreme je bilo za tako prireditev kar preveč lepo, saj je bilo gasilcem v svečanih uniformah zelo vroče, zato so nekateri namesto govora raje posegli po osvežilnih napitkih pred dvorano. Parada je bila zanimiva tudi za naključne obiskovalce Bleda in dostojna promocija gasilstva na Slovenskem.

Aleš Zalaznik
PGD Šentvid

vroči trening

Foto: Rajko Jazbec, Milan Dubravac

Milan Dubravac

Prva naloga gasilcev je gašenje požarov. Da bi praktične vaje čim bolj približali dejanskim razmeram, so razvili »VROČI TRENING«, kot ga pri nas imenujemo. Imeli smo srečo, saj so nam izkušnje in sam sistem velikodušno odstopili kolegi gasilci s Švedskega, ki so na tem področju najboljši na svetu. Usposobili so skupino naših inštruktorjev in nam pomagali pri postavitvi vadbenih naprav za izvajanje praktičnega dela. Upamo, da se bo sodelovanje nadaljevalo tudi v prihodnje. Povabilo piscu teh vrstic, da bi na podlagi izmenjave inštruktorjev odšel inštruirat v enega od njihovih izobraževalnih centrov, pa dokazuje, da smo bili uspešni tudi "učenci".

Vroči trening se izvaja prek ICZR, in sicer v programu za poklicnega gasilca in usposabljanju za gašenje in posredovanje v predorih. Prav tako pa se usposabljanje izvaja tudi prek Gasilske zveze Slovenije, in sicer v obliki tridnevnega tečaja, ki smo ga poimenovali dopolnilno usposabljanje za gašenje v notranjih prostorih. Prva dva tečaja smo izvedli v

spomladanskem delu, v jesenskem času pa bodo še trije taki tečaji. Tečaj obsega 25 šolskih ur, od tega 11 ur teorije in 14 ur praktičnega dela.

Teoretični del obsega 4 teme, in sicer:

- **prva pomoč**; vpliv temperature na človeško telo, prva pomoč pri opeklinah in izpostavljenosti visokim temperaturam, zastrupitve s požarnimi plini;

- **teorija gorenja in gašenja**; osnove gorenja, gorenje različnih goriv, gorenje trdih goriv, razvoj požara na prostem in v zaprtem prostoru, gibanje dima in prežračevanje, osnove gašenja, tehnike gašenja;

- **varna uporaba zaščitnih sredstev**; pravilna zaščitna oprema, uporaba varnostnih naprav;

- **gibanje v zadimljenem oziroma gorečem prostoru**; učinki pri prekinitvi požarnega trikotnika, osnove varnega vstopanja in gibanja v zadimljenem oziroma gorečem prostoru.

Praktični del obsega pravilno oblikovanje in uporabo vodnih curkov, prikaz

nevarnih učinkov pri razvoju notranjega požara, vroče prikaze in vaje v demonstracijskem in napadalnem zaboju. Skupina šteje 20 tečajnikov, ki se pri praktičnem delu zaradi kakovostnejše izvedbe samih vaj razdelijo v dve skupini. Vadbene naprave so narejene iz ladijskih zaboju in so prilagojene tako za prikaze razvoja požarov kot tudi za izvajanje praktičnih veščin, povezanih z notranjimi napadi.

Tečajniki se med usposabljanjem seznanijo tudi z različno tehnično opremo in njihovo različno uporabo. Namen vaj je poleg pravilnih tehnik gašenja in pravilnega nastopa napadalne skupine tudi izpostavljenost visoki temperaturi in preverjanje ustreznosti osebne zaščitne opreme.

Prva dva tečaja sta za obe strani potekala zadovoljivo. Tako tečajniki kot tudi predavatelji in inštruktorji smo bili s potekom zadovoljni. Tudi z varnostnega stališča je vse potekalo brez zapletov, kljub temu da je praktično delo izredno nevarno. Prav varnosti pri postopkih tečajnikov in inštruktorjev je namenjeno največ pozornosti, saj izkušnje po svetu kažejo, da na takih treningih lahko pride tudi do poškodb. Anketa, ki smo jo na koncu izvedli med tečajniki, pa kaže na to, da so bili vsi po vrsti z izvedbo in predvsem praktičnim delom nadvse zadovoljni. V naslednjih letih bo treba izpolniti vadbene kapacitete za vroči trening, prav tako pa v največji možni meri realistično usposabljanje razširiti tudi na druga področja, za katere se gasilci usposabljam. Mislim, da ni nobenega dvoma o prepotrebosti tovrstnega načina usposabljanja, in upam, da nam bodo ustrezne institucije pri tem tudi v pomoč.

Rajko Jazbec, inštruktor za vroči trening

Rajko Jazbec

1. Kdo je sploh lahko inštruktor za HOT FIRE trening?

V začetku oktobra 2002 je Gasilska zveza Slovenije pri Swedish Rescue Services Agency organizirala enotedensko usposabljanje inštruktorjev iz Slovenije. Tečaj so izvedli na Igu, vodila pa sta ga inštruktorja iz Rescue Services College Skovde s Švedskega.

Prvi dan je bilo nekaj uvodnih ur teorije, potem pa so bile samo še praktične vaje. Te so trajale naslednje tri dni in na koncu smo pridobili diplomu za inštruktorje za izvajanje tečaja HOT FIRE TRAINING (šolanje gasilcev za gašenje v realnih pogojih).

2. Koliko vas je v Sloveniji?

Usposabljanje je uspešno končalo 12 inštruktorjev. Vsi inštruktorji na vajah delamo s prostovoljnimi in poklicnimi gasilci, in sicer v okviru GZS in ICZRS oz. Ministrstva za obrambo.

3. Kako je z vidika inštruktorja videti delo v tovrstnih razmerah?

Delo poteka v skupinah od 8 do 10 gasilcev. Pomembno je, da se med tečajniki splete prijateljski – tovariški duh, saj mora biti stopnja medsebojnega zaupanja velika. Tečajniki so navadno izjemno motivirani za delo, tako da je z njimi prijetno delati. Pozorno poslušajo, sodelujejo, sprašujejo, predlagajo svoje rešitve, skratka, aktivno delajo. Tega ne bi mogel trditi za vse ostale vrste izobraževanj.

Inštruktorji postanemo za dva dni praktičnih vaj njihovi »očetje«, oni pa naši »sinovi«, tako da se tudi po koncu tečaja ohrani medsebojno sodelovanje.

4. Kaj konkretno se dogaja v "vroči hiši"?

»Vročna hiša« ni vroča hiša, ampak sta dva zabojnika prirejena za usposabljanje gasilcev.

Prvi je demonstracijski (imenujemo ga DC, Demonstration Container). V njem

tečajnikom nazorno prikažemo razvoj požara v prostoru – od malega plamencečka do visoke stopnje razvitosti požara. Tečajniki vidijo učinke napačnega gašenja, predvsem pa spoznajo razmere, ki se ustvarijo pri razvoju požarov v prostorih. Najpomembnejše je, da se naučijo oceniti te razmere in potem praktično in seveda taktično pravilno pogasiti požar.

Drugi zabojnik je napadalni (AC Attack Container). V njem se napadalci praktično urijo v gašenju ognja v notranjem prostoru, seveda ob pravilnem vstopanju in gibanju.

5. Kakšna so vaša opažanja o vedenju kandidatov ob tako težavnem usposabljanju?

Usposabljanje je na trenutke psihično, pa tudi fizično naporno. Ker smo inštruktorji s tečajniki pri vajah skupaj v »prostoru«, lahko podrobno spremljamo njihovo obnašanje pri delu. Tečajniki so poleg tega, da so zelo pazljivi, navadno tudi izjemno motivirani za delo. Naloga inštruktorjev je seveda varno pripeljati vse kandidate skozi faze usposabljanja. Pri tem moramo vsi popolnoma zaupati v našo zaščitno opremo in izolirne dihalne aparate.

Prišlo je tudi že do trenutkov, ko je tečajnik »ugotovil kakšno težavo« in začasno prekinil svoje delo. Vendar smo po skupni analizi ugotovili, da so take težave navadno psihične narave in so lahko rešljive. Do sedaj ni še nihče predčasno končal usposabljanja.

6. Je do danes že prišlo do morebitnih zapletov, morda situacij, ki jih niste pričakovali, ali celo do poškodb?

Do sedaj smo izvedli dva tečaja v organizaciji GZS. Zaradi dobro načrtovanega in organiziranega dela do resnih poškodb še ni prišlo. Tu seveda rdeča koža na kolenih ali ramah ne šteje. Smo pa nekateri inštruktorji in tečajniki že temeljito spoznali, kje so meje, kjer je še

varno posredovanje in v katerih nam naša obleka, oprema ter izolirni dihalni aparati še omogočajo varno delo.

7. Ali pri nas sploh obstaja težje usposabljanje za gasilce?

Tečaj je tridnevni. Polovico časa preživijo tečajniki na teoretičnih predavanjih, polovico pa na poligonu pri vajah. Skupine se urijo v uporabi ročnika, oblikovanju in usmerjanju curka ter drugih postopkih, ki so pomembni za dobro in varno delo v notranjih prostorih. Nato pa sledijo zaporedne kombinacije DC AC DC AC DC (v slogu težkometalne skupine ACDC) v zabojnikih. Delo je časovno dobro razporejeno, tako da je med posameznimi vajami čas za oddih in pitje vode, kar je izjemno pomembno za organizem. V tem času se seveda analizira delo v zabojniku, pri kateri inštruktorji in tečajniki izmenjamo mnenja in opažanja. Tako se delo tečajnikov pri naslednji ponovitvi nadaljuje z vsemi izkušnjami in znanjem, vse do zadnje vaje.

O sami težavnosti usposabljanja nam podatke v anketi posredujejo tečajniki. Mnenje večine tečajnikov na koncu tečaja je, da tečaj ni bil prenaporen, večina napornost oceni kot optimalno.

8. Kakšen je namen tovrstnega usposabljanja?

Usposabljanje je namenjeno operativnim gasilcem, ki delujejo v enotah III. in višjih kategorij. Pogoj je, da imajo opravljeno specialnost nosilec IDA. Toliko o formalnih pogojih in namenu.

Moje mnenje je, da je tako usposabljanje prvi pogoj za pravilno in dobro (predvsem pa varnejše) delo gasilcev napadalcev pri gašenju v notranjih prostorih. Ko gasilec enkrat zna pravilno ravnati pri gašenju v prostoru, ko ve, kam usmeriti curek, kako ga oblikovati, je manjša možnost, da bo ogenj ušel njegovemu nadzoru ali pa da bodo v spodnjem nadstropju doživeli poplavo.

medicinski vidik vročega treninga

**Anton
Posavec**

VAJE GAŠENJA NOTRANJ- NIH POŽAROV (»HOT FIRE TRENING«) IN POUK PRVE POMOČI

Anton Posavec, dipl. zn., Klinični center Ljubljana, Reševalna postaja

Gašenje notranjih požarov gotovo sodi med zahtevnejše naloge, ki jih izvajate gasilci pri opravljanju svojega dela. To lahko trdim, čeprav sem laik na področju gasilske službe. Pri gašenju takšnih požarov se lahko gasilec tudi poškoduje. Obstaja predvsem velika nevarnost nastanka opeklin. Zato je pomembno, da znamo v takih primerih ustrezno ukrepati in pravilno nuditi prvo pomoč. Prav zaradi tega v okvir izobraževanja za gašenje notranjih požarov sodi tudi pouk prve pomoči, kjer se tečajniki naučijo nekaj o opeklinah ter oskrbi opeklin v okviru prve pomoči. Druga nevarnost, ki jo tečajniki spoznajo, je pregrevanje telesa, ki mu je pri gašenju požarov gasilec prav tako izpostavljen.

Da bi lahko razumeli, kako opekline nastanejo in zakaj so tako nevarne, se tečajniki v uvodu najprej seznanijo z zgradbo, delovanjem in vlogo kože. Naslednja tema so opekline, in sicer vrste

opeklin ter razlaga, kako nastanejo. Pomembno je tudi, da znajo oceniti površino, globino in resnost oz. prognozo opekline. Ko vse to obvladajo, spoznajo tudi, kakšni so ukrepi in prva pomoč pri opeklinah.

Že kar nekaj let reševalci za oskrbo opeklin v predbolnišničnem okolju uporabljamo sodobne pripomočke, in sicer obkladke iz hidrogela. Ti so že v marsikateri gasilski službi v Sloveniji nepogrešljiv pripomoček in v kompletu za prvo pomoč. Del pouka iz prve pomoči je namenjen tudi praktičnim vajam. Na njih vadimo ocenjevanje površine opekline ter uporabo obkladkov oz. njihovo nameščanje.

Kot sem omenil že v uvodu, se v okviru pouka prve pomoči dotaknemo in spoznavamo škodljive vplive pregrevanja telesa. Tudi to je lahko za gasilca precej nevarno. Resen zaplet zaradi pregrevanja telesa je vročinska kap. Naučimo se, kako se lahko temu izognemo in kako ukrepamo, kadar do tega pride.

V okviru pouka prve pomoči smo želeli tečajnikom predstaviti zgolj največje nevarnosti pri gašenju notranjih požarov. Prepričan pa sem, da gasilcu grozi

še več drugih nevarnosti, npr. poškodbe zaradi padcev ... Take poškodbe in ukrepanje v okviru prve pomoči niso tema naših predavanj, ker pričakujemo, da jih tečajniki obvladajo in so jih spoznali že v okviru svojih prejšnjih usposabljanj.

Menim, da je poznavanje prve pomoči in pravilno ukrepanje za vsakega gasilca obvezno in nujno potrebno. Prav zato je pouk prve pomoči sestavni del vsakega usposabljanja gasilcev in tako tudi vaj iz gašenja notranjih požarov ali, kakor bolj popularno radi rečemo s tujko, »hot fire treningov«.

prva generacija

»ognjenih bojevnikov«.

**Primož
Bajec**

Za udeležbo na novem tečaju v IC na Igu sem se odločil še pred njegovim uradnim začetkom, saj sem o usposabljanju, ki so ga imeli nekateri priložnost opraviti na Švedskem, slišal marsikaj zanimivega in predvsem koristnega. O pojavih, ki se lahko razvijejo pri gorenju v zaprtih prostorih, sem pred tem veliko slišal, videl in bral ... a nikoli do takrat preizkusil. Kaj pomeni vstop v prostor, kjer je zelo visoka temperatura? Kjer se v plamene, ki dobesedno plavajo v pregretem zraku, hipoma zagledaš in pozabiš, da te lahko že naslednjo sekundo pogoltnejo. Kjer se ob prvem vstopu v zabojnik mogoče šele strezniš in vprašaš: kaj mi je tega treba? V nekaj vrsticah vam bom poskusil opisati moje občutke, misli – predvsem iz praktičnega dela. Kot je v navadi, smo najprej poslušali teorijo – prvo pomoč pri opeklinah, osebna varovalna oprema in nevarnosti pri gašenju notranjih požarov. Predavanja so bila zelo zanimiva, s konkretnimi primeri ... daleč od, kot včasih radi rečemo, "nakladanja". Drugi del tečaja: praksa na poligonu. Najprej smo tečajniki obiskali t. i. „demo kontejner“. Inštruktorji so nam dali navodila in povedali, na kaj moramo biti še posebno pozorni. Oprtali smo si izolirne dihalne aparate, naredili podkape, preverili tlak v tlačnih posodah, pomagali eden drugemu. Pogled v oči zdaj tega ali onega in v njih marsikaj: radovednost, zaskrbljenost, zamišljenost, nekakšna napetost,

saj gre zares. Tudi pri inštruktorjih sem začutil napetost. Vendarle smo bili prvi tečajniki na usposabljanju. Enemu v skupini se je odprl pljučni avtomat in zrak je drvel na plano ... živčnost. Pri meni ... veliko pričakovanje, kaj in kako bo vse skupaj. V zabojniku so nas posadili na, pozor, kovinske klopi!!! Ali bomo doživeli občutke kronanja Matije Gubca? Saj se mi bo rit scvrkla! Zakurili so, prostor se je napolnil z dimom, postajalo je vedno topleje, vročino čutiš skozi zaščitno obleko. Počakali smo na nastanek ustreznih razmer in sami preizkusili, kaj pomeni vroče! Sneti smo morali rokavico in z roko iti nad plast dima – ajs, to pa je vroče. Ok, fantje, zdaj pa začnimo gasiti. Ne še!? Inštruktorji so nam prikazali, kako začnejo plameni, najprej počasi, potem pa vedno hitreje in bliže nam, plavati po razgretem zraku. Sledil je prikaz nepravilnega gašenja. Auuuu ... presekali smo plamene, a jih je del dobesedno letel nad našimi čeladami. Kljub zaščitni maski sem začutil udar toplote, ki me je opomnil, da se s temi stvarmi ni pametno igrati! Zato pa smo bili tam ... da se naučimo, kot je rekel nekdo na predavanjih, da spoznamo sovražnika in njegove misli. Še ena stvar: ko smo nepravilno gasili se je sprostito ogromno pare. Občutek sem imel, da je še kakšnih 100 stopinj topleje. Potem pa gašenje. Ja, vem ... kratki, impulzivni curki. Jasno vse. Čakal sem na povelje, da lahko začnem. Zublji so sikali pod stropom, vroče je bilo kot v peklju in zdaj vem, zakaj nihče ne želi iti

tja dol. Iz mokrih rokavic se je kadilo. Sranje! Kolena so pekla od vročine (kljub dolgim gatom sem čutil, da je RES vroče!). Pod rokavicami je bilo že prekote vroče, zublji so bili vedno bliže ... pa naj že reče nekdo, da lahko začnem gasiti. Končno, čarobne besede: gremo! Enkrat, dvakrat ... petkrat sem odprl in zaprl ročnik in sovrag je bil popolnoma umirjen. Kul! Naslednji je na vrsti.

test IDA in svetilke v vodi

(Ljubljana, 5. april 2003)

Foto: Jure Dolinar

**Jure
Dolinar**

Velikokrat je pogovor o izolirnih dihalnih aparatih nanese tudi na vprašanje:

“Ali bi IDA nudil zaščito, če bi gasilca zalila voda?”

Ker je vprašanje dovolj pereče, sem se odločil, da naredim korak v tej smeri – v upanju, da bom našel prave odgovore.

Na začetku sem pri različnih ljudeh poskušal dobiti odgovore, a sem naletel na povsem nepreverjene trditve. No, vse, kar sem izvedel, je bilo to, da naj bi dihalni aparat INTERSPIRO zadrževal vodo nekje od 3 do 6 m globine, nato pa naj bi v masko začela vdirati voda. To so povedali tudi na skoraj vseh promocijah te dihalne naprave.

MAG-LITE

Vzporedno s testom IDA pa smo se odločili preizkusiti tudi svetilko **MAG-LITE (rechargeble system)**.

Pred samim testiranjem smo se pozanimali o možnosti vdora vode v samo svetilko. Zopet nismo dobili točnih odgovorov. Pojasnjevali so nam, da je svetilka odporna predvsem na vlažne razmere, vsekakor pa ne za podvodne aktivnosti.

Preizkušanje smo pripravili fantje v okviru PGD Bizovik. V ekipi smo sodelovali 4 člani in ena članica. Imeli smo tudi podporo GRČ (gasilsko reševalnega čolna).

Nadel sem si dihalni aparat, na sebi sem imel neoprensko obleko, plavuti in nekaj kilogramov uteži.

V vodi je bil potapljač reševalec, ki bi lahko ustrezno posredoval, če bi šlo kaj narobe.

Spustil sem se s čolna v vodo in nato postopoma na dno reke.

POSTOPEK

Zanimalo nas je samo delovanje dihalne naprave v že prej omenjeni situaciji, zato smo napravo preizkušali v opremi, ki je primerna za potapljaške aktivnosti. Najprej smo se odločili za preizkus IDA znamke INTERSPIRO, saj smo imeli za to napravo največ podatkov in smo okvirno že predvideli dogajanje. Nato pa smo po enakem postopku preizkusili še dihalno napravo znamke AUER.

IDA - INTERSPIRO

Ugotovili smo naslednje:

- dihanje je popolnoma normalno,
- zrak ni uhajal iz maske ali pljučnega avtomata,
- vode ni vdiral v notranjost maske (maksimalna globina preizkusa 4,5 m),
- imeli smo nameščen adapter svežega zraka, ki ni predstavljal nobenega

problema (prav tam smo pričakovali spuščanje vode),

- izenačevanje pritiska s pomočjo stiskanja nosnic ni možno (možnosti so naslednje: izenačitev na drug način ali zatesniti nosnici, preden nadenemo masko),

- pogled na okolico je popačen zaradi "stekla", ki nima ravne površine oziroma stranice ("steklo" se prilagaja obrazu in popačenja smo pričakovali, saj imajo maske za takšno uporabo sprednje "steklo" ravno),

- poraba zraka je normalna,

- ...

IDA - AUER

Ugotovili smo naslednje:

- samo dihanje je sicer normalno, kljub naslednji alineji,

- prišlo je do precej velikega izhajanja zraka iz spodnjega dela maske, kjer je nepovratni ventil (pod pljučnim avtomatom in govorno membrano), ki služi za odvod izdihanega zraka v atmosfero. Zrak ni enakomerno uhajal, ampak je izhajanje zraka odvisno od položaja maske, kar je podobno kot pri pljučnem avtomatu za potapljanje (oktopusu). Ob

pogledu na dno reke je uhajanje največje, ob pogledu na površje je uhajanje najmanjše ali ga skoraj ni,

- zrak prek pljučnega avtomata ni izhajal,

- voda ni vdiral v notranjost maske, kljub temu da je uhajal zrak (maksimalna globina preizkusa 4,5 m),

- izenačevanje pritiska s pomočjo stiskanja nosnic ni možno (možnosti so naslednje: izenačitev na drug način ali zatesniti nosnici, preden nadenemo masko),

- pogled na okolico je popačen zaradi "stekla", ki nima ravne površine oziroma stranice ("steklo" se prilagaja obrazu in popačenja smo pričakovali),

- poraba zraka je zaradi nekontroliranega izhajanja zraka enormna, tako da tlak v posodi precej hitro pada.

MAG-LITE (rechargeble system)

V okviru preizkusa izolirnih dihalnih aparatov smo testirali tudi svetilko **MAG-LITE (rechargeble system)**. Pred samim testiranjem smo se pozanimali o možnosti vdora vode v samo svetilko. Ponovno nismo dobili točnih odgovorov.

Ugotovili smo:

- vdora vode vizualno nismo zaznali, tudi ko smo svetilko temeljito posušili,

- do manjšega vdora vode pa je prišlo, kjer je stikalo za prižiganje, kar smo ugotovili šele po temeljitem pregledu, ko smo svetilko razstavili, ampak kljub temu do poškodb samih elementov svetilke ni prišlo,

- sama svetilnost svetilke se je izkazala tudi pod vodo (za bolj točen podatek bi morali izvesti nočni potop).

Svetilka je na vseh kritičnih mestih proti vodi zavarovana z oringi. Vsekakor je treba poudariti, da svetilka ni namenjena podvodnim aktivnostim. Nas je zanimala sama meja vzdržljivosti baterije, ker pa smo bili omejeni z globino reke, do te meje nismo prišli. S tem preizkusom smo ugotovili, da je svetilka tudi delno odporna na vdor vode.

ZAKLJUČEK

Najprej naj omenim, da smo imeli, ko smo preizkušali ti dve dihalni napravi, vedno pred očmi dejstvo, da sama naprava ni namenjena podvodni dejavnosti ali potapljanju. Prav zato smo bili ekipa, ki bi v kakršnemkoli primeru lahko pravilno in ustrezno ravnala.

Sedaj vemo, kaj sam IDA dopušča in kaj lahko od njega pričakujemo v eks-

tremnih situacijah. Preizkusili smo samo dve vrsti dihalnih naprav dveh različnih proizvajalcev. Vsekakor bi bilo v takih razmerah umestno spoznati in primerjati še izolirne dihalne aparate drugih proizvajalcev.

Če napravi primerjam, lahko povem, da se je IDA Interspiro bolje izkazal, IDA Auer pa je manj popačil sliko ob pogledu skozi vizir oziroma "steklo" (govorimo za dogajanje pod vodno gladino).

Hkrati smo pod vodo preizkusili tudi svetilko MAG-LITE, na koncu pa smo simulirali še padec gasilca, ki je bil oblečen v zaščitno gasilsko obleko (IDA, čelada, zaščitna obleka, škornji, rokavice), v vodo.

Uporabe svetilke v podvodne namene ne priporočam, za manjše globine pa se lahko svetilko "obleče" v posebno gumo, a kljub temu svetilke ne smemo uporabljati v večjih globinah.

Gasilec, ki je "padel" v vodo, oblečen v zaščitno obleko, je kljub teži IDA ostal na površju. Ko pa se je obleka popolnoma prepajala z vodo, je pozitivna plovnost prešla v minimalno negativno, a izplavanje gasilcu ni povzročalo nikakršnih težav.

Naj na koncu še enkrat poudarim, da vse naprave in predmeti (IDA, svetilka, zaščitna obleka), ki smo jih preizkusili, nikakor niso namenjeni podvodni aktivnosti. V nobenem pogledu s temi ugotovitvami ne smemo dobiti občutka, da lahko sedaj uporabljamo kakšno od zgoraj naštetih stvari v vodi ali celo da bi spremenili njen namen. Naš namen je bil samo preizkus naprav za možno ekstremno situacijo in za večje zaupanje napravi.

Naj se še zahvalim in omenim vse sodelujoče: Mateja Knaus, Miha Sever, Miha Bricelj, Gorazd Breskvar.

medsektorska vaja Moste 1 in Moste 2

Matjaž Lampelj

mednarodno tekmovanje lavinskih psov v Ljubljani

Bil je 5. junij 2003. V Papirnici Vevče je zagorelo v skladišču lesenih palet. Požar se je razširil na skladišče kemikalij. Delavci so poskušali pogasiti začetni požar. Ni jim uspelo. Njihove neprimerne obleke so se jim vnele. Dobili so lažje opekline. Da bi se rešili ognjenih zubljev so skočili v najbližjo vodo, reko Ljubljanico. Delovodja je preko mobitela poklical poveljnika PIGD Papirnica Vevče. Poveljnik je hitro alarmiral gasilce iz Papirnice Vevče, ki so prvi prišli na mesto požara. Poveljnik je ocenil, da požara ne bomo mogli pogasiti sami in da zaradi kemikalij grozi ekološka katastrofa, je

intervencije. Reševanje iz vode sta izvajala PGD Bizovik in PGD Zalog-Sp. Kašelj. Ukrepanje v primeru razlitja nevarnih kemikalij pa PIGD Papirnica Vevče. Vodja intervencije je zaslutil, da se bo požar razširil v katastrofalnega. Poklical je 112 in jih obvestil, da naj aktivirajo helikoptersko enoto Slovenske vojske. Čez 12 minut je prišel helikopter SV. Nekajkrat je zajel vodo iz reke Ljubljanice in jo polil na najbolj ogrožena mesta. Tako je preprečil katastrofalni požar. Nato smo gasilci pogasili ogenj.

To je bil potek medsektorske vaje Gasilske zveze Ljubljana Moste 1 in Moste 2 s pomočjo GBL in SV. Bila je izvedena v sklopu 125. obletnice PIGD Papirnica Vevče.

Vaja je bila izvedena ob pravem času, kajti med vajo je helikopter dobil pravo

poklical center za obveščanje 112. Ura je bila 17.57. Poveljnik je obvestil center, da se je požar že zelo razširil in da grozi drugim objektom, da moramo intervenirati zaradi kemikalij, da so zaposleni skočili v reko Ljubljanico in potrebujemo reševanje iz vode. Center je takoj alarmiral GBL, sektor Moste 1 in sektor Moste 2. Prvi so prispeli PGD Bizovik, nato PGD Sostro, PGD Zg. Kašelj, PGD Slape-Polje, GBL, PGD Zalog-Sp. Kašelj, PGD Zadobrova Sneberje, PGD Štepanjsko naselje, PGD Šmartno ob Savi, PGD Lipoglav in PGD Prežganje.

Od našega poveljnika je prevzel vodenje intervencije sektorski poveljnik Moste 2. Sektorski poveljnik Moste 1 in poveljnik našega društva pa sta mu pomagala pri vodenju intervencije. Vsa gasilska društva so se razporedila na mesto intervencije, ki jo je določil vodja

intervencijo, ker je zagorelo na Hruševskem gozdu-Golovec. Skupaj z nekaterimi PGD-ji so šli gasiti požar na Hruševski gozd, kjer se je videl že zelo gosti dim. Ker je bil teren zelo težko dostopen z gasilskimi vozili, je helikopter opravil svojo pravo vlogo, gašenje požarov na zelo nedostopnih mestih.

Tako smo gasilci rešili marsikatero drevo, katero potrebuje dolgo let, da odraste.

V soboto, 12. aprila 2003, smo si članice PGD Brdo ogledale eno izmed prizorišč v Ljubljani, v bližini trgovine Interspar na Viču, kjer je potekalo mednarodno tekmovanje psov za reševanje izpod ruševin. Deževen in vetroven dan je nam gledalcem nekoliko pokvaril celotno vzdušje, kar pa ni motilo zagretilih reševalnih ekip. Posamezne tekmovalne ekipe so sestavljali po trije vodniki in njihovi psi. Njihova naloga je bila najti in rešiti ponesrečenca v porušenem objektu.

Psi so morali pokazati sposobnost premagovanja različnih ovir, kot so na primer prehod na višini, hoja in plezanje po strehi in seveda ubogljivost. Po drugi strani je moral vodnik pokazati, da je sposoben svojega psa nadzorovati med reševanjem in prepoznati morebitno nevarnost, ki lahko tako njemu kot psu grozi med ruševinami. Reševalci so ponesrečenca iskali okrog pol ure. V primeru, da pes niti po 15 ali 20 minutah ni odkril ničesar, je smel v hišo tudi vodnik. S tem dejanjem je ekipa samodejno izgubila nekaj točk, kljub temu da je ponesrečenca odkrila in ga rešila.

V primeru reševanja izpod ruševin, kot je bilo na primer reševanje ob porušenju Kolizeja v letu 2002, na ruševine pošljejo hkrati po tri pse, enega za drugim. »Šele ko vsaj dva, še bolje pa vsi trije psi zavohajo ponesrečenca na istem mestu, je velika verjetnost, da je oseba dejansko pod ruševinami. Takrat nastopijo reševalci, ki odstranjujejo blok za blokom,« je povedal Zlatko Berdajs, eden izmed organizatorjev. In med omenjenimi reševalnimi ekipami so tudi gasilske enote. Prikaz reševanja izpod ruševin je tako razkril pomembno vlogo sodelovanja med živalmi in ljudmi ob nesrečah, pa tudi med reševalnimi ekipami in gasilci.

Članice PGD Brdo se zahvaljujemo gospodoma Dušanu Webbru, ki nam je omogočil ogled prireditve, in Zlatku Berdajsu, ki nas je z veliko mero navdušenja vodil čez potek vaje in nam pojasnil dogajanja na prizorišču.

Članice PGD Brdo

lepa slika lepo mesto najde: tekmovanje mladine GZ Ljubljana 2003

Eden najaktualnejših dogodkov GZ Ljubljana v mesecu maju je bilo prav gotovo tekmovanje mladine. Potekalo v sektorju Vižmarje, natančneje na športnem igrišču policijske akademije v Tacnu. Kaj vse se je dogajalo na tekmovanju pa lahko presodite sami.

Zakaj je ravno na naš ocenjevalni list padla senca!?

Tekmovališče in tudi ekipe so bili dobro pripravljeni.

Tudi mladinke - gasilke so se rade postavile pred objektiv našega fotografa!

Bela zastava - mar se nekateri predajo brez boja? To pač ne! Bela zastava pomeni, da se vaja lahko prične.

Nekateri se koncentrirajo tako, drugi drugače!

Naša četnica pa čaka. Nekateri so že skoraj obupali pred samim začetkom tekmovanja.

Kaj čakaš tako dolgo, saj menda nimaš prilepljene tarče!

Zakaj se ne bi naša desetina fotografirala? Mogoče bomo pa v časopisu!

Gasilskih fotografij ni nikoli preveč!

gasilska tekmovanja tako in drugače

Matjaž Omahen
Aleš Zalaznik

Gasilska tekmovanja nekaterim gasilskim društvom, kot tudi posameznikom, pomenijo več, drugim manj. Vendar bi morala vsaj gasilska tekmovanja mladine vsem, ki delajo v društvih z mladimi, pomeniti veliko. Večinoma je to za mlade prvo srečanje z gasilskim orodjem in opremo. Zelo pomemben dejavnik vsakega tekmovanja pa je tudi trema ali pa celo adrenalinski šok, na katerega moramo mlade gasilce pripraviti že zelo zgodaj. Prav opisani pojav je namreč zelo soroden tistemu, s katerim se gasilci srečujemo ob intervencijah. Ali ni tudi takrat vsa ekipa odvisna od posameznika? Prav mladinska tekmovanja so tista, na katerih se mladina najlaže privadi na tovrstne pritiske. Zato menim, da mora vsak mentor, preden prične s pripravami za tekmovanje, mladim točno pokazati in jim jasno razložiti pomen in uporabnost posameznega kosa orodja ali opreme, ki ga bodo uporabljali pri vajah, pozneje pa tudi pri intervencijah. Vse to pa

je pomembno tudi za prihodnost, saj vsi vemo, kako čas beži in da bo kmalu prav ta pionir oziroma mladinec postal operativec v društvu.

Zdaj pa tekmovanja! Po mojem mnenju bi moralo biti tekmovanje za mlade najprej druženje in spoznavanje vrstnikov. Nekaj zdrave tekmovalnosti sicer mora biti, saj rezultat za ekipo, mentorja in društvo pomeni zelo veliko. Dober rezultat na tekmovanju ni nujno le zmaga, ampak predvsem dokončana vaja. Tudi za dobro intervencijo ni merilo hitrost, ampak uspešno opravljena naloga. Lepo je, če mladi domov prinesejo pokal, vendar pa to ne bi smel biti namen odhoda na tekmovanje. Naj vas opozorim: krivdo za morebiten neuspeh nikoli ne pripisujte mladim, saj ste za njihovo pripravljenost odgovorni mentorji! Mnogo bolj primerno je, da se pogovorite z mladimi o napakah in jih poskusite v prihodnje odpraviti.

Nekateri mentorji, mednje sodim tudi sam, si napake in vtise s tekmovanja vestno zapisujemo. Tako se iz napak učimo najprej sami, izkušnje pa tako lahko posredujemo mladim.

Ko se tekmovanje za tekmovalno enoto konča, je treba počakati na razglasitev rezultatov. To pa lahko traja tudi več ur. Ves ta čas (popravite me, če se motim) pa mentor otrok ne more imeti pod nadzorom. Zato menim, da bi moralo vodstvo tekmovanja točno povedati, kdaj bo razglasitev rezultatov, da se enote med tem (če so na primer na vrsti ob 8.

uri zjutraj) lahko vsaj preoblečejo in vmesni čas preživijo v društvu ali kje drugje. Na primer: na zadnjem tekmovanju mladine v Tacnu bi mentorji lahko svojo mladino odpeljali na Šmarno goro. Ali kam drugam, pač po lastni presoji.

Ostale aktivnosti mladih, ki se izvajajo po društvih, po mojem mnenju nimajo takšne teže kot tekmovanja. Saj na primer za uspešno opravljene večšine, čine ali značke Preprečujemo požare in za ostalo izve le peščica ljudi, pa še to predvsem vrstniki in vodstvo društva. Za dober uspeh na tekmovanju pa izve veliko število ljudi. Moje mnenje je, da to mladim pomeni največ. Seveda s tem nočem zmanjšati pomembnosti drugih aktivnosti po društvih, saj mladi pri vsakem delu spoznavajo stvari, ki jih bodo potrebovali tako kot gasilci kot tudi v zasebnem življenju.

Na žalost pa poznamo tudi društva,

ki nimajo dovolj mladine, da bi se lahko udeležila tekmovanj. Vendar naj tu poudarim, da ponavadi ne gre za pomanjkanje mladine v okolici društva, ampak za pomanjkanje ustreznega kadra v društvu in posluha za delo z mladimi pri vodstvenih kadrih. Kjer sta volja in pravilen pristop, je mogoče storiti marsikaj. Dober primer za to so sicer relativno majhna društva, ki pa imajo številne podmladke. Pogosto se primeri, da se tekmovanj ne morejo udeležiti vsi mladi gasilci. Ostane jih štiri ali pet, ki sicer ponavadi odidejo na tekmovanje kot

rezerve, vendar nastopijo le redko. Zato morda ne bi bilo narobe, če bi organizatorji tekmovanj vključili v tekmovanje tudi vajo, pri kateri ne bi bilo potrebnih deset tekmovalcev, ampak morda trije ali pet.

Druga možnost, ki se ponuja, pa je ta, da na primer sosednje društvo, ki ima mladih več, ne pa na primer za dve desetini, »posodi« svoji mladince ali pionirja društvu, ki mu manjka otrok. S tem se bo društvo, ki ima težave z mladimi, lahko udeležilo tekmovanja, tekmoval pa bo lahko tudi tisti otrok, ki sicer v svojem društvu ne bi prišel v ekipo. Hkrati pa se bo pred društvom, ki ima malo mladine, nekaj dogajalo in morda pritegnilo še kakšnega otroka, ki bi lahko postal član PGD. Pa tudi otrok, ki predstavlja »višek«, s tem ne izgubimo, saj bodo morda prav oni čez nekaj let najbolj vestni in za društvo pomembni kadri.

Kakšne pa so vaše izkušnje? Se tudi vi srečujete s tovrstno problematiko? Mnenja in razmišljanja o izboljšavah bomo z veseljem objavili v rubriki Pisma bralcev, če pa boste pripravili daljši prispevek strokovne narave, se ga seveda ne bomo branili in ga bomo objavili na teh straneh. K sodelovanju s svojimi mnenji pa ste vabljeni tudi mladi, saj je rubrika Mlade strani najprej namenjena prav vam!

kako nismo zmagali na tekmovanju

Tudi letos, 17. 5. 2003, je bilo tako kot vsako leto organizirano gasilsko tekmovanje mladine Gasilske zveze Ljubljana. Tekmovanje je bilo v Tacnu, natančneje na Rocnu.

Tekmovanja smo se udeležili tudi pionirji našega društva. Na tekmovanje smo se dobro pripravili, a se je eden izmed članov desetine dan pred tekmovanjem odločil, da na tekmovanje ne gre. Zato smo v našo skupino poklicali punco z imenom Nika. Ko smo prišli na Rocen, smo se ogreli in začeli s tekmo. Pri vaji z vedrovko smo naredili veliko napako, saj smo v vseh vedrih pustili vodo. Vedeli smo, da tako ne moremo zmagati. A vseeno smo se odločili, da se bomo pri štafeti dobro odrezali. A na žalost je naš prijatelj Teo pozabil speti cevi. Zaradi njega smo dobili dodatne kazenske točke. Skupaj smo imeli 60 kazenskih točk. Ko smo zaključili tekmovanje, smo pojedli malico in se vrnili v gasilski dom, kjer smo se še nekaj časa igrali, nato pa je mentor naročil pice, ki so bile zelo okusne. Ko smo pojedli pice, smo bili že nekoliko utrujeni in smo se odpravili domov ...

Vsi skupaj pa smo se odločili, da se bomo za prihodnje tekmovanje še bolj pripravili in poizkusili zmagati.

Tomo Rajh in Andraž Kambič,
11 let
PGD Vižmarje - Brod

tekmovanje gasilske mladine

17. maja je bilo na športnih igriščih Policijske akademije v Tacnu tekmovanje gasilske mladine Gasilske zveze Ljubljana, v organizaciji sektorja Vižmarje katerega sestavljajo društva Šentvid, Gunclje - Male Vižmarje, Stanežiče, Medno, Vižmarje, Tacen, Gameljne in Rašica katera so poskrbela za orodje in opremo, ki jo zahteva organizacija tekmovanja.

Tekmovanja se je udeležilo:

- v kategoriji pionirk 10 ekip,
- v kategoriji pionirjev 27 ekip,
- v kategoriji mladink 8 ekip in
- v kategoriji mladincev 27 ekip.

Ekipe pionirjev in pionirk so se pomerile na že dobro poznani vaji z brentačo in na štafeti z ovirami, mladinci in mladinke pa na vaji z premagovanjem ovir in na štafeti z ovirami. Na vseh tekmovalnih stezah je bilo veliko navijanja,

tekmovalne enote pa so pokazale veliko mero borbenosti in znanja. Mladinci in mladinke so imeli največ težav pri delu proge z brentačo, kjer se vedra nikakor niso hotela napolniti z vodo. Ekipe so odhajale z veselimi in žalostnimi obrazi, vendar naloge so bile za vse enake, le enim je uspelo vaje opraviti brez napak za druge pa bo priložnost že prihodnje leto, kjer so obljubljali boj do zadnje sekunde. Kljub borbi za čim boljša mesta

pa so se srečali stari prijatelji, ki so poklepetali kako in kaj in spletli marsikatera nova poznanstva.

Tekmovanje je potekalo dobro in hitro brez posebnih zapletov pa tudi vreme nam je bilo letos bolj naklonjeno kot zadnja leta.

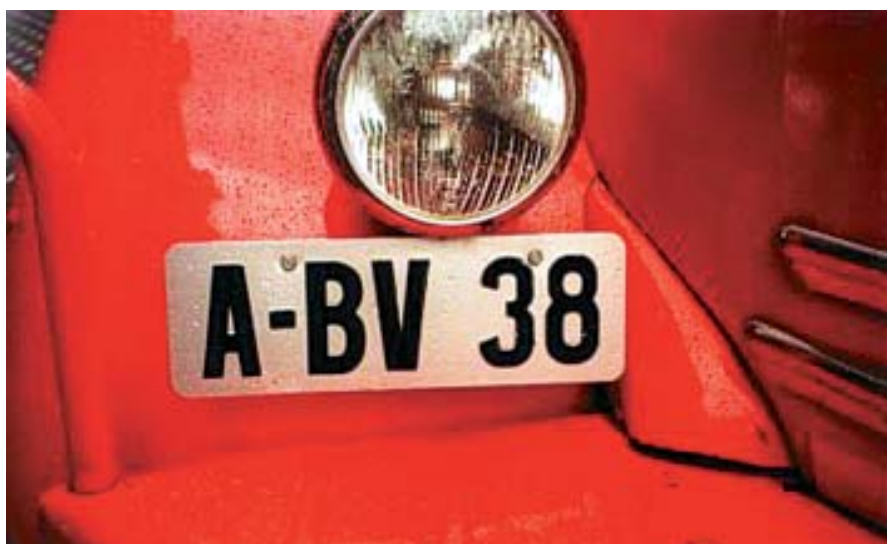
Aleš Zalaznik,
PGD Šentvid

prvo odprto smučarsko gasilsko tekmovanje za pokal občine Medvode

V soboto, 15. 3. 2003, je bilo v organizaciji PGD Sp. Pirniče - Vikrče - Zavrh na smučišču Soriške planine organizirano smučarsko gasilsko tekmovanje za pokal občine Medvode. Tekmovalo je 38 gasilcev iz treh PGD, in sicer v desetih kategorijah. Tekmovalci so morali kar najhitreje prevoziti dve veleslalomski progi. Sneg je bil trd, deloma poledenel, vreme pa sončno in nekoliko vetrovno. V izrazitem tekmovalnem vzdušju se je ob bučnem navijanju in primerjanju rezultatov tekmovanje odvijalo po načrtih. Po končanem tekmovanju so se udeleženci še nekaj časa smučali, tekmovalna komisija pa je izračunala uradne rezultate. Sledila je svečana podelitev medalj najboljšim trem v posamezni kategoriji in pokalov društvom v skupnem seštevku, ki so jih prejeli: za 1. mesto PGD Sp. Pirniče - Vikrče - Zavrh, 2. mesto PGD Zg. Pirniče in 3. mesto PGD Preska - Medvode. Udeleženci so se veseli in razigrani razšli v upanju, da se naslednje leto spet v še večjem številu udeležijo tega tekmovanja.

Stanko Kopač
predsednik društva

obisk učenk in učencev OŠ Riharda Jakopiča v PGD Zg. Šiška

Jaka Novak

Po predhodnem dogovoru vodstva OŠ Riharda Jakopiča in PGD Zg. Šiška so učence in učenci osmih razredov OŠ Riharda Jakopiča v torek, 10. junija

2003, ob 10. uri, s svojimi razredničarkami Marijo Košenina, Almo Šketa in Mojco Honzak obiskali in si ogledali garažo, vozila, orodje, opremo, zaščitna sredstva, UKV-postaje, skratka, vso opremo PGD Zg. Šiška.

V imenu PGD Zg. Šiška je učenke in učence z razredničarkami pozdravil Peter Roš, ki jim je zaželel prijetno počutje na obisku. To, kar bodo slišali in videli, pa naj bi si zapomnili, kadar bodo kurili ogenj ali kres v naravnem okolju.

Drugi predstavniki PGD Zg. Šiška Jaka Novak, Gašper Mraz, Tertej Kalman in Primož Novak so opisali in prikazali delo in naloge gasilcev, kadar ljudje potrebujejo pomoč v nevarnosti in nesreči.

Učencem so predstavili pomen ognja za človeka v zgodovini in nato nastanek požara in njegovo nevarnost za okolje in premoženje. Razložili so jim pomen besed ogenj in požar. V kratkem zgodovinskem opisu so jim pojasnili, zakaj in kako so pričele nastajati prve Požarne brambe. Razložili so jim, da so za gorenje potrebni gorljiva snov, toplotna energija za vžig in kisik, in jim povedali, kako hitro se požar širi v prvih treh minutah. S tem so jim hoteli dokazati, kako nujna je hitra intervencija gasilcev na vsakem še tako majhnem požaru. Opozorili so jih na nevarnosti na poletnih piknikih in zabavah

v naravnem okolju ali ob morju in izpostavili predvsem nevarnosti pri postavljanju kurišč in preventivne ukrepe, da ne pride do požara.

Prikazali so jim tudi vsa potrebna osebna zaščitna sredstva, ki jih ima PGD Zg. Šiška. J. Novak, G. Mraz in P. Novak so bili oblečeni v osebna zaščitna sredstva. P. Novak je demonstriral opremljenost operativnega gasilca v notranjem napadu v popolni zaščitni opremi z IDA. Prikazali so jim gašenje z RGA CO2. V kovinski posodi z gorivom (bencin) so z vžigom nakazali požar in ga nato pogasili z RGA. Gasilci so prikazali pravilno gašenje z RGA. Pri gašenju so nato svoje znanje preizkušali tako učenke kot učenci.

Prikazali so tudi gašenje z GVC in jim razložili pomen poklicnih in prostovoljnih gasilcev ter njihovo sodelovanje na intervencijah. Obrazložili so jim pomen izobraževanja vsakega gasilca oziroma gasilke. Na koncu kratkega ogleda so učence in učenke povabili, da se udeležijo vsakotrednega snidenja in urjenja, si ga ogledajo in če jih bo zanimalo, naj pristopijo v PGD, da si pridobijo potrebne veščine, specialnosti in seveda čin po pravilniku GZS.

Učenci so bili navdušeni nad predlogom, ali se bodo odzvali na povabilo, bodo videli v prihodnosti.

Ogled in prikaz sta se zaključila ob 11:20, ko so se učenke in učenci s svojimi razredničarkami zahvalili za vse, kar so slišali in videli, in se poslovili.

38. tekmovanje gasilcev papirne industrije Slovenije

Matjaž Lampelj

V sklopu 125. Obletnice PIGD Papirnica Vevče, smo gasilci iz Vevč, priredili vsakoletno tradicionalno gasilsko tekmovanje gasilcev papirne industrije Slovenije, ki je bilo 31. maja 2003 na igrišču Slavija na Vevčah. To tekmovanje je že 38-to po vrsti. Gasilskega tekmovanja so se udeležili gasilci iz PIGD Ceršaka, PIGD Paloma-Sladki vrh, IGE Količevo karton, PIGD Vipap Krško, PIGD Papirnica Vevče in gasilci iz PIGD Papirnica Niklasdorf iz Avstrija. Tekmovali smo v MB in štafeti brez ovir. Naj povem, da je naše društvo, po petih letih, zopet tekmovalo v ženski ekipi, kar bomo skušali dokazati tudi na tekmovanju GZL.

Drugi del obletnice smo imeli na kopaljšču Vevče. Predsednik je odprl uradno slovesnost ob 125. Obletnici našega društva. Podelili smo plakete za posebne zasluge in razvoj gasilstva Papirnici Vevče d.d., za podporo društvu in Gasilski zvezi Ljubljana, za strokovno podporo društvu. Še enkrat moram pohvaliti in se zahvaliti našemu vodstvu Papirnice Vevče d.d., za nemoteno delo našega društva. Papirnica Vevče d.d. nam je uradno predala ključe novega vozila za prevoz moštva. Podelili smo značke za dolgoletno delo, za operativno delo, priznanje GZL in odlikovanja GZS. Odlikovanje GZS za posebne zasluge je dobil naš član tov. Miro Škvorc.

Ker imajo v papirnicah delnice tudi tuji lastniki, bomo v prihodnje poiskovali pritegniti tudi ostale gasilce iz drugih držav. Tako bi tekmovanje papirne industrije imelo mednarodni značaj.

Rezultati tekmovanja so bili sledeči:

Ženske:

- 1-Paloma
- 2-Količevo karton
- 3-Ceršak
- 4-Papirnica Vevče

Moški:

- 1-Ceršak
- 2-Papirnica Vevče 1
- 3-Količevo karton 2
- 4-Papirnica Vevče 2
- 5-Paloma
- 6-Krško
- 7-Količevo karton 1

Skupni pokal ženske-moški so dobili gasilci iz Količevo karton.

Novo vozilo za prevoz oseb

Časna tribuna

Poveljnik predaja značko za 30 let operativnega dela.

Na pomoč so nam priskočila tudi druga društva

vižmarski gasilci smo pomagali očistiti svojo okolico

V četrtek, 17. aprila smo se vižmarski gasilci pridružili akciji »Za lepšo Ljubljano«, ki jo je organizirala Mestna občina Ljubljana. Akcija je bila organizirana za vse organizacije v Ljubljani, njen namen pa je bil očistiti svojo okolico. Vižmarski gasilci pa smo poleg vsega tega posebno pozornost namenili čiščenju okolice podzemnih rezervoarjev z vodo, primerno za gašenje. Gasilci smo vreče in rokavice za pobiranje smeti dobili na sedežu naše četrtne skupnosti. Očistili smo okolico vseh štirih rezervoarjev, ki jih imamo na Prušnikovi, Plemljevi, Medenski in Tacenski cesti. Preverili nivo vode in delovanje podzemnih hidrantov v okolici. Čiščenja se je udeležilo osem gasilcev, ki smo se na teren odpeljali z našim starim »Tamičem«, ki se je tokrat odlično odrezal. Oblečeni smo bili v naše stare, oranžne kombinezone, ki na prvi pogled malce spominjajo na tiste, ki jih sicer nosijo cestarji. In kako je potekalo naše delo? Najprej smo v okolici pospravili smeti, nato pa smo s površine rezervoarjev tudi ostrgali plevel in travo. Nato smo preverili pokrove rezervoarjev, jih očistili in vrnili na svoje mesto. Naše čiščenje okolice je potekalo od zgodnjih popoldanskih do poznih večernih ur. Vmes nam je eden izmed naših podpornih članov pripravil tudi malico, ki smo se je zelo razveselili. V preteklih letih smo očistili tudi brežino reke Save, zdaj pa to delo opravlja Ribiška družina. Že med letom pa smo s pomočjo inšpektorja za okolje pregledali našo okolico in ugotovili, da je v naši bližnji okolici kar pet odsluženih starih vozil, ki so jih pristojni v kratkem času tudi odpeljali.

Gasilci lahko s svojim zgledom skrbimo ne samo za preventivno dejavnost, ampak tudi za osveščenost naših sokrajanov do okolice. Upamo, da se nam bodo drugo leto pri tej akciji pridružili tudi drugi sokrajanji in pripadniki drugih društev v našem kraju. Škoda le, da takšnih akcij ni še več.

čistilna akcija Barje 2003

V organizaciji Turističnega društva Barje je v soboto, 5. aprila 2003, potekala čistilna akcija. Udeležili so se je tudi 4 člani našega prostovoljnega društva in se priključili članom Turističnega društva Barje, Lovski družini Barje in krajanom, da bi v sobotnem dopoldnevu odstranili čim več nesnage, ki jo čez leto odvržejo malomarni in neosveščeni prebivalci Mestne občine Ljubljana. Res je, da je zaradi svoje značilne poraščenosti Barje za mnoge odlično odlagališče, toda ljudje bi morali imeti bolj razvito zavest o pomenu čistoče okolja, saj z odlaganjem vse mogoče »svinjarije« škodujejo naravi, živalim, sebi in svojim potomcem.

V akciji je sodeloval tudi naš član Igor Keršič, ki je s svojim vlečnim vozilom k mostu pri Iščici, kjer je bilo zbirno mesto za nesnago, odpeljal pet zažganih oziroma zarjavelih avtomobilov (ali bolje rečeno njihovih ostankov) in mnogo navlake.

Vse to je težko opisati, toda občutek, ko sodeluješ pri odpravljanju napak neosveščenih posameznikov, je grenak, saj oblast s svojimi represivnimi ukrepi stori premalo, da se to v prihodnje ne bi ponavljalo. O tem bi lahko organizirali tudi »okroglo mizo«. Če koga zanima, fotodokumentacijo dogodka hranimo v našem društvu.

Na pomoč!

Poveljnik PGD Barje Brane Nose, GČ I. stopnje

P.S.

Večinoma so serijske številke avtomobilov ali odstranjene ali »pretočene«. Samo za primer navajamo serijsko številko avtomobila, ki smo ga potegnili iz neder barjanskega krajinskega parka: YUGO – VX1145A0000201971.

odšli so

Andrej Snedec

Rojen: 24.10. 1924
Umrli: 11.04. 2003
Član PGD Stožice, Gč II. stopnje
Član nadzornega odbora
Prejemnik številnih priznanj in

odlikovanj:
gasilsko priznanje
3. stopnje, plaketa
veterana,
priznanje za 30 let
dela v gasilski
organizaciji.

PGD Stožice

Srečo Birsa

Rojen: 16.01. 1926, Branik pri Novi Gorici, umrl: 20. april 2003
Član gasilske organizacije od 1974
Član veteranske desetine
Čin: NGČ II. stopnje

Prejemnik občinskega gasilskega priznanja I. in II. stopnje ter značke za 20 – letno aktivno delo v gasilstvu
PGD Dravlje

Vladimir Bizjan

Član PGD Polhov Gradec
Do leta 1998 podpredsednik in tajnik
GZ Dolomiti
Leta 1998 izvoljen za tajnika GZ
Dolomiti

Častni član GZ
Dolomiti

Matija Golc, VGČ I.
st., poveljnik GZ
Dolomiti

slovenski gasilski muzej dr. Branka Božiča

Franc Sever

V petek, 9. maja 2003, je bila pred Slovenskim gasilskim muzejem v Metliki slovesnost ob preimenovanju muzeja v Slovenski gasilski muzej dr. Branka Božiča. V prisotnosti soproge Marije, treh hčera, sestre Malči, sorodnikov in prijateljev so se slovesnosti udeležili tudi člani predsedstva in poveljstva GZ Slovenije, prejemniki nagrade Matevža Haceta, ešalon gasilcev belokranjske regije pod vodstvom Antona Planinca, župan občine Metlika Slavko Dragovan in ostali povabljeni gostje. GZ Ljubljana so zastopali predsednik Tone Podobnik, podpredsednik in regijski poveljnik Ljubljana 1 Jože Vidmar, prejemnik nagrade Matevža Haceta Lojze Kogovšek in predstavniki matičnega društva PGD Ljubljana - Vič, kjer je Branko Božič leta 1939 vstopil v gasilske vrste: predsednik Jože Lesar, podpredsednik Franc Pance, predsednik NO Franc Sever in zastavonoša Andrej Sever.

Po kulturnem programu okteta Šmihel je poveljnik Anton Planinc poročal predsedniku GZ Slovenije Ernestu Eöryju, ki je najprej pregledal in pozdravil častno četo belokranjskih gasilcev. V svojem govoru je nato orisal bogato življenjsko in gasilsko pot dr. Branka Božiča, njegovo prizadevanje in skrb za ohranjanje gasilske zgodovine, zasluge pri ustanovitvi gasilskega muzeja in bogato dediščino, zapisano v njegovih knjigah o zgodovini gasilstva na Slovenskem.

Župan Slavko Dragovan je omenil pomembnost gasilskega muzeja v Metliki, saj si ga letno ogleda prek 11.500 obiskovalcev, kar pomeni tudi turistično promocijo občine. Dr. Branko Božič, soustanovitelj gasilskega muzeja in velik prijatelj Metličanov, je bil 30. 10. 1984 imenovan tudi za častnega občana Občine Metlika.

Podpredsednik GZ Slovenije Tone Koren se je v svojem govoru spominjal Božičevih razmišljanj o zgodovini gasilstva in njegovih načrtov.

Reliefno podobo dr. Branka Božiča so nato odkrili predsednik Ernest Eöry, soproga Marija Božič in župan Slavko Dragovan.

Kratek zgodovinski pregled ustanovitve gasilskega muzeja:

Proslava **ob 100-letnici gasilske organizacije na Slovenskem** (v spomin na 18. september 1869, ko je bila v Metliki osnovana prva prostovoljna požarna bramba na naših tleh) je bila 16. in 17. avgusta 1969 v Metliki. Na proslavi je bilo 10.000 obiskovalcev (Metlika je takrat štela 1.800 prebivalcev). Ob tej priložnosti so odprli tudi **Slovenski gasilski muzej**.

Muzej na metliškem gradu je bil svečano odprt 16. avgusta 1969 ob 11. uri dopoldne. Na odprtju je bilo približno 300 ljudi. Po zaigrani himni je prvi spregovoril predsednik organizacijskega odbora za proslavo ob 100-letnici prof. Branko Božič. Navzoče je seznanil s pripravami za ustanovitev slovenskega gasilskega muzeja in nakazal prihodnji razvoj. Njegov govor sta dopolnila še ravnatelj Belokranjskega muzeja prof. Jože Dular in predsednik GZ Slovenije Metod Rotar, ki je odkril ploščo z napisom: **Slovenski gasilski muzej – Metlika.**

Predsedstvo GZS pa je na ta dan imenovalo **svet Slovenskega gasilskega muzeja v Metliki**. Svet je štel 11 članov in ga je vodil **predsednik prof. Branko Božič**.

Slovesnost ob 100-letnici se je zaključila s svečano sejo predsedstva GZS, ki je bila 26. septembra 1969 v Klubu poslancev v Ljubljani. To je bila hkrati

počastitev njene 20-letnice. Na seji so podali obširno kroniko razvoja gasilske organizacije na Slovenskem v sto letih in sprejeli **sklep o ustanovitvi Slovenskega gasilskega muzeja v Metliki in sveta tega muzeja**.

Zgodovinska dediščina gasilstva je v muzeju predstavljena v treh delih:

Prvi razstavni prostor je v pritličju metliškega gradu in prikazuje razvoj gasilstva na Slovenskem do 1. svetovne vojne. Predstavljena je metliška požarna bramba in tudi različno zgodovinsko gradivo s celotnega slovenskega območja, številne fotografije izpred 1. svetovne vojne in najstarejši gasilski tisk.

Drugi del je v obnovljeni in predelani stavbi nekdanjega kina ob gradu, ki je bil slavnostno odprt 19. 5. 1984. Na pročelju pri vhodu je reliefna podoba dr. Branka Božiča. V dvorani so predstavljeni utemeljitelji slovenskega gasilstva, razstavljeni so dokumenti in fotografije iz obdobja med obema vojnama in po drugi svetovni vojni. Na galeriji je predstavljen pregled dejavnosti po posameznih slovenskih regijah v slikah, kronikah in manjših eksponatih. V kletnem prostoru so na ogled stare gasilske brizgalne.

V tretjem delu, v gasilskem razstavnem paviljonu, je predstavljena gasilska tehnična dediščina. Zbrane so stare brizgalne iz različnih delov Slovenije.

PGD Bizovik

Gasilstvo se je v zadnjem četrletju 19. stoletja vse bolj širilo v okolico Ljubljane in naslednji za Vičem so **Prostovoljno požarno brambo** leta 1884 ustanovili tudi na jugovzhodni strani Ljubljane, v **Bizoviku**.

Takoj po ustanovitvi so začeli nabirati sredstva za nakup najnujnejšega orodja in opreme. Z zbranimi sredstvi so še istega leta kupili vodno batno črpalko in nekateri člani so se hitro izurili za ravnanje z njo.

Prvo shrambo orodja so imeli kar pri načelniku Babniku (po domače pri Pogačarjevih), ki je v te namene odstopil del kašče. Istočasno so začeli zbirati sredstva tudi za gradnjo gasilskega doma, kar pa se je nekoliko zavleklo, saj je bil dom na zemljišču pod vaško cerkvijo zgrajen šele leta 1901. Nadstropna stavba je bila zidana, poleg nje pa je bil postavljen tudi lesen stolp za sušenje cevi in vadbo. V bližini doma so skopali še vodnjak, iz katerega so črpali vodo za gasilske vaje, prav pa je prišel tudi za gašenje morebitnih požarov v okolici.

Tudi Bizovičani so se v poznejših letih trudili, da so – poleg urjenja članstva in opravljanja svoje osnovne dejavnosti – posodabljali orodje, opremo in prostore društva. Tako so že leta 1927 kupili motorno črpalko Rosenbauer (ki še vedno brezhibno deluje), in sicer skupaj z vprežnim vozom in vozom za prevoz moštva, leta 1932 pa so adaptirali dom in kupili poltovorni avtomobil Ford za prevoz črpalke in šestih gasilcev.

Podobno kot v drugih gasilskih društvih so se tudi v Bizoviku – poleg z gasilskimi – ukvarjali še z drugimi dejavnostmi, zlasti kulturno-prosvetnimi. Tako so v okviru Prostovoljne gasilske čete Bizovik leta 1933 ustanovili dramsko skupino, ki je z ljudskimi igrami nastopala tudi po okoliških krajih.

Največji dosežek članov društva po drugi svetovni vojni je bil nov gasilski dom, ki je bil dograjen leta 1974. Dom so leta 1996 še razširili, na fasado pa so dali izdelati fresko sv. Florijana. Gasilski dom služi ne samo razvejani dejavnosti društva, ampak se v njegovi dvorani odvijajo tudi različne kulturne in družabne prireditve v dobrobit vsem krajanom. Tu svoja predavanja – šolanja organizira tudi GZ Ljubljana. Društvo pa od leta 1995 izdaja svoje glasilo Bizoviški gasilec, ki ga brezplačno razdeli krajanom v svojem požarnem območju.

Društvo si je ves čas prizadevalo za posodobitev in obogatitev gasilske opreme. Vozni park sedaj sestavljajo vozili TAM GVC 16/30 in TAM GVC 16/80,

Marija Babnik

kombi GV 1 Mercedes Sprinter in motorni čoln.

Člani se redno udeležujejo izobraževanj za gasilce in so nosilci naslednjih specialnosti: strojniki, nosilci IDA in reševalci ob nesrečah z nevarnimi snovmi, reševalci na vodi, potapljači, tehnični reševalci.

Uspešni so tudi na gasilskih tekmovanjih, kjer redno dosegajo lepe rezultate, kar prav tako potrjuje, da so tudi fizično pripravljeni in usklajeni za skupno delo pri gašenju in reševanju ob morebitnih nesrečah.

Lahko rečemo, da je PGD Bizovik eno dejavnějšíh društev na območju Ljubljane, saj je številčno najmočnejše, z največ mladimi (na letošnjem tekmovanju mladine je tekmovalo 8 ekip). So tudi uspešno društvo, kar dokazuje uvrščenost na lestvici točkovanj GZL, kjer redno dosegamo uvrstitev med prvih pet.

PGD Bizovik pokriva območje: Bizovik, del Dobrunj, Hrušica, Gmajna, Fužine in del Štepanjskega naselja; je tudi središče požarnega rajona Moste II, ki je na desnem bregu Ljubljanice, se vzpne na najvišjo točko mestne občine Ljubljana – Janče (792 m nadmorske višine) in obsega kar tretjino površine mestne občine (362 km² površine s 43.900 prebivalci).

V 119. letu delovanja PGD Bizovik ima društvo 144 članov, od tega je mladih do 18 let 88, operativnih članov 54 (1 višji gasilski častnik, 16 gasilskih častnikov in 8 nižjih gasilskih častnikov), veterana 2. Društvo pa ima tudi 563 podpornih članov. Danes ga vodijo predsednik Aleš Dimnik, poveljnik Anton Babnik in tajnica Marija Babnik.

PGD Ljubljana Barje

Tomaž Vrbinc

Začetki gasilstva na Barju segajo v konec 19. stoletja, vendar je pozneje zamrlo in iz tega obdobja ni ohranjenih pisnih dokumentov. V prvi polovici prejšnjega stoletja pa je pobudo za ustanovitev gasilskega društva skupaj s somišljeniki prevzel Janez Vrbinc in tako je v letu 1922 prišlo do ustanovitve prostovoljnega gasilskega društva. Društvo ves čas svojega obstoja skrbi za sodobno opremo in njeno vzdrževanje. Tako so že leta 1929 postavili gasilski dom, ki z vestnim vzdrževanjem brez kakršnihkoli razširitev še danes služi svojemu namenu. V letu 1928 so kupili prvo motorno brizgalno Rosenbauer, ki je še danes v gasilskem domu in deluje. Leta 1934 pa je društvo kupilo za tiste čase sodobno gasilsko vozilo Chevrolet. To tradicijo – strmeti za sodobno opremo – smo dokazali z lanskoletnim prevzemom novega gasilskega vozila GVC 16/25 na Renaultovem podvozju, ki je izvedeno v skladu s tipizacijo in kategorizacijo GZS.

Gasilsko društvo vseskozi deluje na območju JV dela Ljubljane in skupaj z GD Rudnik pokriva četrtno skupnost Rudnik. V požarnem rajonu imamo tudi specifične objekte, kot so železniška postaja, šole, vrtci, zdravstveni dom, cerkve, bencinske črpalke, tesarsko in mizarsko delavnico in podobno.

Društvo se lahko pohvali tudi s tem, da je bila v njegovem okviru ustanovljena prva »naraščajniška« deseterina na Slovenskem, in to že leta 1930. Današnja mladina pa dosega vidne rezultate na občinskih tekmovanjih. V društvo so vključene tudi članice, ki so zelo aktivne,

za kar je društvo letos prejelo posebno priznanje.

V društvo je vključenih 45 članov, 5 veteranov, 17 članic in 44 mladincev in pionirjev.

Društvo je v 80 letih sodelovalo pri okoli 300 akcijah, tudi izven Ljubljanskega področja.

Ker je društvo v preteklem obdobju poskrbelo za obnovo gasilskega doma – potrebna je še zamenjava garažnih vrat – in posodobilo tehniko, ima v načrtu urediti garderobo za zaščitne obleke in opremiti vse operativne člane z zaščitnimi oblekami, hkrati pa ne smemo pozabiti na izobraževanje in izpopolnjevanje članstva ter dela z mladino in ženami, predvsem pa na naše veterane.

Društvo ima sedež na Peruzzijski ulici 101 v Ljubljani, v neposredni bližini južne obvoznice in novega trgovskega središča na Rudniku, vodijo pa ga predsednik Tomaž Vrbinc, viš. gas. Častnik I. st. org. smeri, poveljnik Brane Nose, gas. Častnik I. st. in tajnica Marija Nose skupaj z upravnim in nadzornim odborom.

milijonarska mrzlica

Neke že rahlo soparne srede popoldne ponovno zazvoni mobilnik. Nejevoljno odneham delati in pričnem iskati to morečo napravo, potem pa na ekranu zagledam številko našega poveljnika. »Spet nič dobrega!« zakričim sotripinu, »samo nove obveznosti, kot ponavadi!« No, pa vendar je naš »Stari«, ljubkovalno seveda, prinesel bolj neverjetno novico, namreč to, da imam možnost sodelovati v oddaji Lepo je biti milijonar. Takoj me je preletela neznanska živčnost in malo mi je zaigralo srce, da mogoče le postanem bogatejši za kak milijon. Ker sem sicer precej zemeljska oseba oz. ne letim previsoko, sem kolege povprašal, kako to zgleda, in šele po drugem klicu privolil v sodelovanje. Takrat se še nisem zavedal, kaj me še čaka oziroma kako bom preživel ta večer. Pa je ta petek kaj kmalu prišel in ob 15.00 se je moj milijonarski krst pričel. Na pripravah sem upe kaj kmalu pokopal, saj so po tipkovnicah vsi udarjali hitreje od mene. Na hitro sem se odločil, da bom večer preživel čim bolj zabavno. Kaj kmalu sem pričel s šaljivkami, ki mi sicer kar ležijo, in tako blažil napetost med tekmovalci in tekmovalkami. Ura za boj se je hitro približevala, vsi smo se kar dobro sprostiti, tako da je živčnost ušla kdove kam! Še zadnji popravki vizažistke in počutil sem se lepega kot slika. Režiser nam je v čudni mešanici slovenščine in srbohrvaščine dopovedoval, kako naj plešemo po odru, če seveda pridemo na vroči stol. Prvi hitri prsti so se pričeli, pa ni bilo nič od mene, ker tudi brati ne znam in sem odgovarjal v napačnem vrstnem redu. No, pa tudi pretirano športno nisem podkovan, tako da dobro, da sem sploh vedel odgovarjati. Maribor pa je z mojim neuspehom dobil milijonarčka. Mislil sem si, moji trdi prsti, to bo krivo za neuspeh. Kolega pa se je ta čas dobro izkazal in to tako dobro, da je na sredini 1. dela že voditelj odgovarjal na zastavljena vprašanja. Napočil je sloves prvega tekmovalca, pa sem si mislil, »evo mene celi svet, prihajam«, ampak mi je zvok sosedovega dihanja in tipkanja povedal, da pač spet ne bom prvi. Stanovski kolega iz Mengša je ponovno rešil čast najmočnejše prostovoljne enote v Sloveniji, in to kar z 10 milijoni tolarjev, ki jih je zadovoljno pobasal v svojo malho. Ostal nam je še najlepši del večera, milijonarska pijača v bližnji gostilnici. Tu smo se izkazali za največje kolege med kolegi, samo da nam niso izstavili računa. Čas moje TV-kariere se je iztekel in ugotovil sem, da denar ne priteče prav rad v žep. To me je pognalo v depresijo in obema srečnežema sem zaželel, da bi se jima milijoni množili kot gobe po dežju, in žalosten odšel v noč. Moja delovna vnema pa je ponovno narasla, saj se mi je zazdelo, da je to mnogo bolj konvencionalen način, kako priti do denarja. Hvala bogu, da me je spremljal prijatelj Viktor, ki me je spravil v dobro voljo in postavil na trdna tla.

To bi bilo zaenkrat vse iz milijonarskega mnogobojja. Bogata izkušnja zame in dokaz, da lastne roke in pamet ne prinesejo uspeha, ampak potrebujemo še veliko sreče.

vaš razočaranec Samo Gorenc

maša ob godu mestnega zavetnika sv. Jurija

Franc Sever

Vsakoletne maše po osamosvojitvi Slovenije na god sv. Jurija, 23. aprila, na Ljubljanskem gradu se je udeležilo 71 uniformiranih gasilcev z devetimi prapori. Poveljnik GZ Ljubljana Iztok Zajc je gasilce najprej postrojil pred vhodom na grajsko dvorišče, da so tako skupaj s skavti in ljudmi v narodnih nošah nadškofu in metropolitu dr. Francu Rodetu in župniku pri Sv. Jakobu p. Jožetu Kokalju pripravili prisrčen sprejem. Bogoslužje so lepšali tudi šentjakobski cerkveni pevci in vitezi suverenega malteškega reda.

»Naj Bog varuje naše mesto, naj vlada poštenost pri mestni upravi, naj ne izzivamo po nepotrebnem nesoglasij, ki izvirajo iz preteklosti, in naj vlada sočutje do teh, ki so brez strehe nad glavo in nimajo ustreznega prostora za bivanje v tem mestu,« je v uvodu k maši dejal nadškof dr. Franc Rode. V pridigi pa je povedal, da je sv. Jurij zelo priljubljen

svetnik na Slovenskem, saj mu je posvečenih kar 39 župnijskih cerkva in še več podružnic. Slavimo ga kot mučenca, saj je bil pripravljen žrtvovati vse, celo lastno življenje, za svoj ideal, za Jezusa Kristusa. Sv. Jurij je bil zgled pogumne osebnosti, zagovornik svobode vesti, ki se ne ukloni pritiskom oblasti. To naj bi veljalo tudi za vse pogumne verne ljudi, da ne klonijo pred silami tega sveta, da se ne pustijo ustrahovati nikomur in da ponosno zahtevajo svoje spoštovanje.

dve novi gasilski vozili Renault

V nedeljo, 11. 5. 2003, so gasilci in krajanji iz Ježice doživeli kar tri pomembne dogodke. V domači cerkvi je bila ob 9. uri maša za umrle gasilce, ki se je udeležilo 28 uniformiranih gasilcev, praznovali so okrogle obletnice porok, ki jo je imel tudi predsednik društva PGD Ježica Stane Kermavner, pred gasilskim domom pa sta stala dva nova gasilska vozila Renault-Midlum GVC 16/25, ki so jih skupaj z gasilskimi kolegi iz PGD Zadobrova, Sneberje, Novo polje postavili na ogled krajanom.

Pridobitev kar dveh novih vozil je velik uspeh za gasilce mesta Ljubljana. Na posvetu, ki je bil v dvorani gasilskega doma, je predsednik

Tone Podobnik izpostavil pomembnost načrtovane in enotne nakupne politike gasilskih vozil. Glede na to, da je regija Ljubljana 1 s podpisom Pravilnika o delu in nalogah regije dobila tudi pravno-formalno obliko delovanja, je pričakovati tudi enotno delovanje pri nakupih gasilskega orodja in opreme. Izdelovalci nadgradnje so dali pobudo, da se v čim večji meri upošteva Pravilnik o tipizaciji gasilskih vozil, po katerem naj bi bila opremljena vsa gasilska vozila. Seveda se glede na potrebno opremo konkretnega požarnega okoliša dopušča možnost dodatne opreme. Samo ta del dodatne opreme naj bi predlagala gasilska dru-

štva, medtem ko naj bi bila druga razmestitev orodja in opreme tipizirana. S takim načinom dela bi bile nadgradnje lahko bistveno cenejše. Predstavniki Renaulta je prisotne seznanil z določenimi načini financiranja, dobavnimi roki in tehničnimi izboljšavami v prihodnosti.

www.pgd-barje.si

Aleš Pečjak

Lepo pozdravljeni! Predstavljamo vam novo rubriko GASILSKE SPLETNE STRANI. V tej rubriki bomo ocenjevali, hvalili ali kritizirali spletne strani gasilskih društev v naši regiji. Prav tako bomo dajali nasvete in trike, ki lahko pridejo prav pri spletnem oblikovanju. K sodelovanju ste vabljeni tudi vsi tisti, ki imate izkušnje na tem področju. Lahko nam pošljete kakšne nove trike ali nasvete, ki jih lahko drugi uporabijo. Tako bomo lahko skupaj pomagali drugim pri izdelavi ali prenavljanju svojih spletnih strani.

spletna stran PGD Barje (www.pgd-barje.si)

Za spletno stran »marostarjev«, kot si barjanci radi pravijo, smo se odločili iz dokaj preprostega razloga. Za vsa prihodnja ocenjevanja in spletna vohljanja smo želeli izbrati stran, ki ima največ tistih vsebin, ki bi jih po našem mnenju spletišče nekega Prostovoljnega društva moralo imeti. Takoj ko v okence svojega spletnega brkljalnika vpišete naslov www.pgd-barje.si, se pred vami pojavi slika nezmotljive rdeče barve, ki bi lahko o svoji vsebini že na prvi pogled prepričala tudi popolnega nepoznavalca gasilske dejavnosti. Tudi splošni vtis vhodne strani je nezgredljivo gasilski – na sredini ikona svetega Florijana, na desni pa slike gasilskega doma, intervencije in tekmovanja. Povsem na vrhu strani levo je špartansko enostaven napis PGD Ljubljana – Barje, ki bi bil lahko vsaj na sredini, če ne izgubljam besed o njegovi skromnosti, ki je zares kričeče porazna. Levo stran spletišča krasi navigacijska vrstica, s pomočjo katere se lahko podate na potep po spletni strani PGD Barje. Slednja vrstica zagotovo ne predstavlja inovacijskega presežka in tudi ni prav v ničemer izvirna, je pa učinkovita in omogoča dober pregled (skoraj) vsakemu obiskovalcu. Isto velja tudi za splošni vtis postavitev strani – (gasilsko) rdeča enostavnost brez nepotrebnih okrasov, žal tudi brez posebnega umetniškega vtisa. Kot argument k zadnji tezi je mogoče razlog za monotonost iskati v strogo uporabniškem namenu strani, vendar nekaj malenkosti govori nasprotno. Očitno »marostarji« ali nimajo veliko aktivnosti v sklopu društva ali pa se od 17. maja do

danes ni zgodilo prav nič, saj je to datum zadnjega vnosa na spletno stran. Datum zadnjega osveževanja sicer še ni alarmanten, je pa vreden razmisleka. Morda bi kazalo Obvestila, ki se skrivajo spodaj, premakniti v navigacijsko vrstico in jih ponuditi le na ukaz, saj bi bolj zahtevnega brskalca slaba osveževanost lahko tudi odbila. Vrnimo se k navigacijski vrstici. Njena preglednost je morda, kot sem že zapisal, pretirano izpostavljena. Verjetno bi bil splošni vtis boljši, če bi se podpoglavja posameznih kategorij izpisala šele takrat, ko se jih dotaknemo z miško (mouse – over protokol). Tako bi bilo možno rešiti preveliko količino informacij na začetku, hkrati pa ne izgubljeni na preglednosti.

Ostale kategorije v navigacijski vrstici so solidno predstavljene. Obiskovalec tako lahko dobi celovito informacijo o delu, članstvu in zgodovini društva, kar je (ali pa bi moral biti) tudi namen tovrstnih spletnih strani. Morda bi bilo dobro med kontakte dodati še mobilno številko katerega izmed članov, saj se pogosto dogaja, da je določene informacije potrebno posredovati takoj (intervencije, važna obvestila) in ne šele takrat, ko ima društvo uradne ure ali pa nekdo preverja elektronsko pošto. Posebej hvale vredna pa je slikovna oprema strani. Monoton izgled teksta na beli podlagi (je to edina barva za ozadje spletnih strani?) odlično razbijajo zanimive slike, ki se (!) navezujejo na tematiko, o kateri je v kategoriji govora. Zelo dobro je predstavljena tudi zgodovina društva, pohvalno pa je tudi podpoglavje o članstvu, saj lahko tukaj najdemo podatke o komerkoli, ki je član tega društva. To je zelo uporabno tudi za Gasilsko zvezo, saj lahko enostavno pride do osnovnih podatkov o posameznikovem činu, letu vstopa v organizacijo in funkciji, ki jo opravlja v društvu. Zelo zanimivo se je sprehoditi tudi

Kriterij:

0 -10 točk: stran je potrebno čim hitreje prenoviti

10 -15 točk: stran služi svojemu namenu, vendar ima veliko pomanjkljivosti

15 - 25 točk: zanimiva stran z nekaterimi pomanjkljivostmi

25 - 30 točk: stran vredna ogleda

30 - 34 točk: obvezno domače branje.

po voznem parku, odlična ideja pa je tudi popestritev sicer relativno resne tematike z mladinsko »marostarsko« himno.

Splošni vtis strani: Stran je oblikovno dobro zastavljena, vendar pa to nikakor ne pomeni, da je v tem pogledu lahko za zgled ostalim. Ker spletna stran deluje na prostovoljni bazi, je morda nerealno pričakovati dnevno osveževanje, vendar pa bi morali lastniki spletnih strani misliti tudi na to. Informativno je stran dobra, moti le pomanjkanje mobilne številke ali možnost takojšnjega kontakta s pristojnimi v društvu. Ker je stran še relativno nova, bodo barjanci na njej verjetno še gradili in verjamemo, da bo kmalu lahko dosegla še kakšno točko več. Gotovo pa se ne bomo prenačili, če za konec zapišemo, da je zastavljena dobro in v svoji osnovni obliki že zdaj lahko dober zgled vsem tistim, ki se za spletne strani šele odločajo.

**Končna ocena spletne strani
PGD Ljubljana - Barje: 23 točk**

obvestila uredništva:

Vaše prispevke sprejemamo na elektronski naslov:
info@gasilskazveza-lj.si

Prispevke (razen osmrtnic in malih oglasov) sprejemamo razen v izjemnih primerih samo v digitalni obliki, torej preko elektronske pošte, na disketi ali CD-romu. Slike lahko priložite ali pošljete po redni pošti.

Vsi prispevki bodo pregledani na uredniškem sestanku in lektorirani. Uredništvo si pridržuje pravico, da vsebinsko neustrezne, žaljive ali drugače neprimerne tekste zavrne. Če se to zgodi, ima pisec pravico zahtevati pisno pojasnilo za zavrnitev od uredništva.

Slikovni material, diskete ali druge medije z vašimi članki lahko po izidu aktualne številke, v kateri bo prispevek objavljen, dvignete na Gasilski zvezi Ljubljana.

Če želite, da določen dogodek spremlja ekipa Ljubljanskega gasilca in naredi prispevek (na primer sektorske vaje ali druge večje dogodke velikega pomena za Regijo Ljubljana 1), nas o dogodku z natančnim opisom le tega obvestite vsaj 14 dni prej. O vaši prošnji bo odločal uredniški odbor Ljubljanskega gasilca. O sklepu vas bomo pravočasno obvestili, zato pustite kontaktno številko, na kateri ste dosegljivi.

V rubriko »Pisma bralcev« ima pravico pisati vsak, ki svoj prispevek podpiše z imenom in priimkom ter društvom, iz katerega prihaja ali funkcijo, ki jo opravlja na Gasilski zvezi. Uredništvo si pridržuje pravico, da vsebinsko neustrezne, žaljive ali drugače neprimerne tekste zavrne. Če se to zgodi, ima pisec pravico zahtevati pisno pojasnilo za zavrnitev od uredništva.

Uredniški odbor se zahvaljuje za pomoč pri nastajanju te številke. Hvala:

Rajko Jazbec, Milan Dubravac, Anton Posavec, Jure Dolinar, Janez Škrbinc, Jani Škrbinc, Franc Sever, Primož Bajec, Jože Vidmar, Iztok Zajc, Saša Poljak, Andreja Aničin in ostali.

nezaščiteni poveljniki z nezaščitenimi gasilci!

Na dveh posvetih poveljnikov v organizaciji GZS nismo dobili dokončnih odgovorov na akte, ki so bili predstavljeni pod naslovom **IZJAVA O VARNOSTI IN OCENO TVEGANJA – VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU V GASILSTVU**.

Celim šestim stranem razlage pojmov sledi tolmačenje o odgovornosti delodajalca – vodje intervencije za škodo, opredeljeno v ZPIZ. Govori o pravici zavoda, da lahko povrnitev povzročene škode zahteva od tistega, ki je namenoma ali iz velike malomarnosti povzročil invalidnost, telesno okvaro ali smrt zavarovanca. To pravico ima, če niso bili izvedeni ustrezni ukrepi za varstvo pri delu (ob intervenciji) ali drugi ukrepi, predpisani ali odrejeni za varnost ljudi. Govori o kazenski odgovornosti, saj so odgovorni lahko kaznovani z večletno zaporno kaznijo (208., 317., 318. in 319. člen Kazenskega zakonika RS).

In na koncu dokument, ki bi ga odgovorni v gasilskih organizacijah morali podpisati kot »delodajalci«, kjer lepo piše: PGD ... je organizirano za opravljanje gasilske službe, za vodenje predpisanih evidenc, za vodenje računovodstva ter za strokovna tajniška in administrativna opravila za potrebe organov in funkcionarjev društva. V okviru društva se opravljajo tudi usposabljanja, vaje in tekmovanja. Društvo je dolžno opravljati redna vzdrževalna dela na pripadajoči opremi in objektih. Lahko organizira različne družabne prireditve (veselice, parade ...). Društvo nima redno zaposlenih delavcev. Vsa dela se izvajajo prostovoljno. Izvajajo jih člani PGD ...

Izjava o varnosti predstavlja **POLITIKO VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TER DOLOČA UKREPE ZA NJENO USPEŠNO IZVAJANJE**. Namen te izjave je zmanjševanje tveganj za poškodbe in zdravstvene okvare v naši organizaciji, hkrati pa je tudi predlog za izvajanje preventivnih aktivnosti v skladu z določili Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Ur.list št. 56/99).

Kot odgovorna oseba izjavljam, da bodo zagotovljena vsa potrebna sredstva za izvedbo varnostnih ukrepov. Prav tako bo zagotovljena ustrezna obveščenost udeležencev, dajanje navodil, ustrezna organiziranost dela in zagotavljanje potrebnih materialnih sredstev, da se zagotovi čim bolj varno in zdravo delo.

Izjavo o varnosti bodo redno dopolnjevali in/ali spreminjali ob vsaki novo ugotovljeni nevarnosti in spremembi ravni

tveganja, ko podatki, na katerih je temeljilo ocenjevanje tveganja, niso več ažurni, ter ob vseh drugih primerih, ki so določeni v Pravilniku o načinu izdelave izjave o varnosti z oceno tveganja (Ur.list RS 30/00).

Ta izjava je v skladu s predpisi v vsakem času na razpolago inšpekciji dela. Priloge k tej izjavi so sestavni del izjave o varnosti.

kraj ..., datum ..., ime in priimek odgovorne osebe ter funkcija ..., podpis ...

Naš podpis na tem dokumentu je torej podvržen ugotavljanju vsega naštetega. Sledi še ugotavljanje odgovornosti v nesreči. Ne samo zapor, tudi premoženje odgovorne osebe bo lahko v določenih primerih odšlo v strošek, ki bo izkazan s pravicami ZPIZ, ko bo potrebno pokrivati stroške invalidnine našega člana.

Da je nesmisel še bolj očit, pa je še razkorak v zakonodaji, ki predvideva opremljanje z zaščitnimi sredstvi do leta 2009. Intervencije in nesreče na njih pa se dogajajo v tem trenutku, ko je te opreme komaj za vzorec. Kdo bo torej tisti, ki bo prek IZJAVE O VARNOSTI prevzemal odgovornost za zagotavljanje vseh potrebnih sredstev?

Razumem g. Rančigaja, da to odgovornost prenaša na tiste, ki vse to zlahka prenesejo in se tega sploh ne zavedajo. Ko bo izrečena prva kazen za 300.000 SIT za društvo in 50.000 SIT za odgovorno osebo, teh društev in teh odgovornih ne bo nikjer več. Pa naj sedaj tisti, ki bodo to izjavo podpisali, vsak trenutek ugotavljajo, v kakšnih psihofizičnih stanjih so gasilci prihiteli na intervencijo in kakšno je nenazadnje njihovo zdravstveno stanje v danem trenutku.

Kongres GZ Slovenije mora dati konkretne odgovore na ta vprašanja in opozoriti na vse možne posledice. Lahko pa se zgodi, da bo za koga že prepozno!

Peter Bernik, VGČ

homologacija po gasilsko

Zbiranje finančnih sredstev v gasilskih društvih, ki imajo pretežno kmečko zaledje in delujejo v majhnih občinah, kot je Horjul, je zelo zahtevna naloga. Kljub temu da nas podpirajo tako vaščani kot občinski svetniki in župan, moramo velik del sredstev za nakup gasilskega vozila pridobiti sami, z našimi nabiralnimi akcijami, veseljami in tudi z donatorskimi sredstvi, ki pa so iz leta v leto manjša. Informacija, ki smo jo dobili na regijskemu posvetu, da bomo morali sedaj za nadgradnjo gasilskega vozila od GZ Slovenije pridobiti homologacijo, nas je presenetila, še posebno za to, ker bomo morali stroške pokriti iz društvenih sredstev.

info@gasilskazveza-lj.si

Znano je, da moramo tudi v manjših društvih slediti razvoju na tem področju, saj naša stara vozila niso več varna za prevoz osebja, orodja in opreme, da ne govorimo o prevozu naše mladine. V voznem parku so predvsem stara vozila TAM, ki pa imajo največjo hibo v zavornem sistemu. Res je, da ta vozila niso kaj dosti v prometu, in da v marsikaterem društvu stojijo v slabih in vlažnih garažah, kar se vse odraža tudi v brezhibnosti vozila.

Podatek predloga, da bomo morali plačati do 100.000,00 SIT za homologacijo enega vozila, nas je izredno presenetil. Res je, da ta znesek ne predstavlja veliko glede na investicijsko vrednost vozila, npr. 20 milijonov SIT, pa vendar tega ni mogoče zanemariti. Tega se morajo zavedati tudi na Gasilski zvezi Slovenije. Upamo lahko, da je to samo predlog ali pa gre celo za tiho prelivanje tistih sredstev plačanega DDV, ki naj bi jih GZS dobila od države. Ta davek smo plačali iz društvenih sredstev in z vso pravico zahtevamo, da se nam tudi vrne.

Ladislav Prebil
predsednik GZ Horjul

odgovor na prispevek tov. Bučarja

Spoštovani tov. Bučar!

Kot starejšega in bolj izkušenega kolega vas zelo spoštujem, a se vseeno čutim dolžno, da vam napišem odgovor. Glede internetne prijave na kviz: izrecno je bilo na razpisu navedeno, da se morajo ekipe prijaviti na novi naslov GZ Ljubljana, to je na Kovaško. Zelo me veseli, da ste v društvu pomladili kader mentorjev, a žal se bodo morali tudi oni držati reda. Prijavnic pa ne bi bilo treba poslati priporočeno, zadostovala bi navadna znamka. Da ste izven konkurence, ste izvedeli že med samim postopkom prijavljanja, dokončno pa sem vaši mentorici to povedala med samim tekmovanjem, ko sem preverila seznam pravilno prijavljenih. Zbor vseh ekip je bil ob 9. uri, tako da so se otroci, medtem ko niso tekmovali, lahko med seboj spoznavali in se družili. Ni res, da je bil lahko prisoten samo mentor, dostop so imeli vsi. Problem je bil v pomanjkanju prostora, saj nas je, roko na srce, presenetilo število prijavljenih ekip. Zaradi slabega zraka smo priporočili, da naj bo prisoten samo mentor, toda kljub temu bi lahko bili zraven tudi vi. Glede praktičnega dela izpita bi samo rekla, da so sodniki sodili po navodilih, ki smo jih sprejeli skupaj in so bila navedena tudi na internetni strani, o čemer smo vas obvestili tudi po pošti. Za konec naj vam samo še povem, da sem ravno vašo mentorico med samim

tekmovanjem štirikrat opozorila, naj neha prišepetavati otrokom, drugače jo bom izločila iz tekmovanja. Kljub opozorilom ni nehala in še danes mi je žal, da sem se pustila kolegom iz mladinske komisije pregovoriti in je nisem izločila iz tekmovanja. Morda bi morali premisliti, kakšen zgled taka mentorica daje vašim mladim.

Sabina Pokovec, VGČ

pritožba nad sojenjem na mladinskem gasilskem tekmovanju v Tacnu

Pritožba se nanaša na disciplino VAJA Z OVIRAMI ZA MLADINCE/KE (knjiga GASILSKE IN GASILSKOŠPORTNE TEKMOVALNE DISCIPLINE, stran 50, letnik 2003).

Pri tej disciplini je bila sporna postavitev črte na koncu tekmovališča, in sicer zato, ker je v zgoraj navedeni knjižici sploh ni in je tako tudi na tekmovanju ne bi smelo biti. Črta je bila zavajajoča, saj so zaradi nje tekmovalne desetine po sodniškem mnenju delale napako in si tako prislužile (ker so stale za navedeno črto) 90 kazenskih točk.

Nikjer v pravilih ne piše, da taka črta v tej disciplini obstaja. Piše samo, da obstaja startna črta, končne črte pa se nikjer ne omenja. In tudi če bi bila ta črta v pravilih omenjena (pa ni), je pri negativnih točkah (str. 66 in 67 prej omenjene knjige) pod deveto točko delo ocenjeno za nepravilno, »... če tekmovalci med izvedbo vaje z obema nogama prestopijo stransko označbo tekmovalne proge ...«. Iz tega je razvidno, da končna črta ni omenjena.

Zahtevam, da se našo pritožbo čim prej razreši in da se popravi tekmovalne rezultate vsem desetimam, ki so bile tako oškodovane. Upam, da v prihodnje do takih zapletov ne bo prihajalo.

Gregor Dobnikar, mentor, PGD
Ljubljana Brdo, 19. 5. 2003

uredništvu Ljubljanskega gasilca

Podpisani Jože Babšek želim, da v Ljubljanskem gasilcu objavite sledeče. 11. marca letos je komisija za odlikovanja pri Gasilski zvezi Ljubljana obravnavala prispele predloge PGD za odlikovanja. Med predlogi je bil tudi predlog za moje odlikovanje, predlagalo pa me je PGD Zgornja Šiška. Ker je bil predlog izredno površno napisan, smo ga zavrnili in pred-

log vrnili društvu v dopolnitev. Naslednja seja je bila na vrsti 26. marca in isti predlog smo ponovno obravnavali. Tudi tokrat je bil zelo površno napisan, nekaj je bilo celo pripisanega kar s kemičnim svinčnikom. Vsi člani komisije so si predlog ogledali. Počutil sem se, kot da za gasilstvo ne bi naredil ničesar. Ne potrebujem novih priznanj, do danes sem jih za svoje delo dobil že veliko. Ker pa PGD Zgornja Šiška očitno ne zna ali noče prikazati mojega preteklega dela, bom to storil sam.

Član gasilske organizacije sem od leta 1947. Za svoje delo sem prejel več kot 30 diplom in 5 plaket. Med drugim sem prejel tudi odlikovanje GZS III. stopnje, jubilejno priznanje ob 20-letnici MGZ, občinsko odlikovanje I. stopnje, gasilsko plamenico II. stopnje, gasilsko odlikovanje GZS I. stopnje, društveno plamenico I. stopnje za 75 let PGD Zgornja Šiška, tri priznanja CZ, leta 1979, 1980 in 1982, zlato priznanje občine Ljubljana - Šiška, priznanje OF, priznanje veterana, priznanje za 50 let mojega članstva in priznanje čina gasilski častnik II. stopnje.

S komisijo za odlikovanja smo dobro sodelovali 5 let. In zdaj naj imajo ostali člani takšno mnenje o meni? In če nisem ničesar naredil, zakaj so me potem pri PGD Zgornja Šiška sploh predlagali za delo v tej komisiji in za odlikovanje? Želim, da se mi tisti, ki je za nesporazum odgovoren, opraviči.

Lep pozdrav, Jože Babšek

Z obzirom na zgoraj navedeni članek se je uredništvo LG odločilo, da opozori vse predsednike komisij za priznanja in odlikovanja v PGD, da striktno in z vso natančnostjo pristopijo k izpolnjevanju zahtevanih podatkov na vprašalnikih. Zahteve po podobnih objavah v LG so povsem nepotrebne, ker se z malo dobre volje in uvidevnosti lahko rešujejo in rešijo v krogu PGD. S takšnim ravnanjem se tudi v društvu utrjuje medsebojna odkritost, spoštovanje in nenazadnje tudi povezanost med članstvom. Opravičila pri takšnih neljubih dogodkih pa so lahko le dokaz zrelosti članstva v naši organizaciji.

Po zbiranju informacij smo izvedeli, da se je predsednik komisije za priznanja in odlikovanja v PGD Zgornja Šiška prizadetemu g. Babšku ustno in pisno opravičil za neljubi dogodek pri izpolnjevanju predloga. Opravičil se je pred enim mesecem in pol, takoj ko je do zapleta prišlo.

Uredniški odbor LG

info@gasilskazveza-lj.si

češki gasilski izlet (slavnost) v letu 1923

Janez Škrbinc

V Pragi je od 28. junija do 2. julija 1923, torej pred 80 leti, potekala velika gasilska slavnost čeških gasilcev. Franc Barle, ki je bil zastopnik 12-članske delegacije slovenskih gasilcev, je v glasilu Gasilec obširno poročal o pomenu in poteku tega zleta. Namen njegovega članka je bil slovenskemu gasilstvu vsaj približno prikazati, na kako visoki stopnji je češko gasilstvo ter kako češki narod in češka država spoštujeta svoje junake – gasilce. Hkrati je želel povedati, koliko zaostajamo za brati čehi in koliko intenzivnega dela in vztrajnosti nas čaka, da se nekoliko približamo popolnosti češkega gasilstva. Ta slavnost se je dogajala v času, ko je avstroogrška država že propadla in so se nove slovanske države narodnostno utrjevale. Gasilske vrste v deželah nekdanje avstroogrške države so bile še vedno pod nemškim vplivom in ta češka gasilska slavnost ni bila samo strogo strokovna manifestacija gasilstva, ampak tudi manifestacija nacionalnega zavedanja. Na tej veliki slavnosti so uresničili dolgotrajno misel o nadaljevanju bratskega Združenja slovanskega prostovoljnega gasilstva. Sama prireditev je imela zelo bogat program, bila je odlično organizirana in se je zelo uspešno zaključila. V grobih obrisih je program obsegal:

- 28. 6. je bilo odprtje razstave in gasilka vaja s 40 brizgalnami;

- 29. 6. so potekale častne slavnosti za umrle gasilce s položitvijo vencev na grobove, sprejemi častnih delegacij, v gledališčih so priredili predstave za goste, delegacije so se poklonile spomenikom Jana Husa in imele slavnostne govore. Govor je

imel tudi Franc Barle, ki je položil venec, popoldne pa je bila proslava ob 70. obletnici poklicnih gasilcev, ki se se je udeležili zastopniki tujih držav. Zvečer so gasilci proslavljali ob razsvetljenih bregovih reke Vltave, prireditelji so poskrbeli celo za pirotehniko. Goste so povabili v okrašen parnik, s katerim so jih peljali do namensko postavljene dvonadstropne hiše, ki so jo zažgali in prikazali reševanje in gašenje. Godbe so igrale, slišale so se himne vseh navzočih narodov, pevski zbori so prepevali veliko slovenskih narodnih pesmi.

- 30. 6. je bil vrhunec slavnosti z veliko paradom. Ta se je v osmerostopih premikala tri ure. V paradi je igralo 17 godb, razvitih je bilo 80 praporov, korakalo je 12.000 gasilcev in gostov, ki so prikazali vso mogočo gasilsko tehniko. Paradi je sledila velika praktična gasilska vaja, vaje telovadcev, ki si jih je ogledalo več tisoč Pražanov. Ob enih popoldne so se zbrali zastopniki slovanskih gasilskih zvez, da so ustanovili Združenje vseslovanskega prostovoljnega gasilstva. Praški župan jim je zaželel najlepše uspehe. Zvečer so spet potekali koncerti in gledališke dvorane so bile nabito polne.

- 2. 7. je bil določen za ogled Prage in izlete, zvečer pa je bila za goste, predstavnike oblasti in župane zaključna prireditev, kjer je imel govor tudi tovariš Franc Barle, zastopnik naše delegacije;

- 3. 7. pa jih je sprejel še predsednik republike čehoslovaške dr. Masaryk.

Vodice,
12. julij
1903

»Ptice selivke se združijo, preden odlete na topli jug, v mogočne jate. Posamezne bi treščil veter ob tla, ugrabile bi jih ujedne ptice in po njih bi bilo. Združene v jati se ne boje ne vetrov ne ujed. A združene v jati že čutijo topli jug, kamor hite. In tako prelete male ptice lastovice, združene v jatah, dežele, države in morja, da si v vroči Afriki postavijo svoj dom in s svojim prijetnim čričanjem razveseljujejo srce človeško. Le z združenimi močmi zmorejo te male stvarce premagati take daljave.

Tudi mi smo se združili. Ne topli jug, žareči ogenj, ki se je v šestih mesecih petkrat pojavil v vodiški fari, nas je združil v jato 33 mož. Prepričani smo bili, da posamezen človek, in tudi če je tako močan kakor Samson, ne opravi veliko, kadar se pojavi rdeči petelin na krovu zbeganih stanovcev. Zato smo se združili v jato, v naše gasilsko društvo. Enakega smo duha, enakega srca, združeni hočemo braniti domove, kadar jim bo pretila ognja moč, da jih uniči v prah in pepel. Združeni hočemo delovati tako Bogu v čast kakor bližnjemu v pomoč.«

Te vrstice je pred 100 leti objavila revija Gasilec in opozorila, da se je 1. marca ustanovilo Gasilsko društvo Vodice. Veliko praznovanje pa je bilo 12. julija, na Marijino nedeljo popoldne, ko je bila velika slavnost z blagoslovom gasilske brizgalne in gasilskega orodja. To je bil dan veselja za vso vodiško faro. Gostje so prišli od blizu in daleč, med njimi 11 gasilskih društev. Vsa vas je bila v zastavah, vencih in rožah, na slavoloku pa napis Dobrodošli bratje mili. Slava vrlim gasilcem. Slavje je potekalo celo popoldne, še v mraku so nazdravljali kumici, bratski slogi in edinosti. Tako je minil dan veselja in sreče.

Jani Škrbinc

zadnja beseda

Franc Sever

»Ker si našel črva v jabolku, še ne posekaš drevesa.«

danski pregovor

Prepričan sem, da imate volitev že dovolj. Kakorkoli že sedaj tehtamo kandidate in jih razvrščamo med boljše ali slabše, lahko samo ugotovimo, da je bil rezultat volitev za najvišje funkcije povsem pričakovano. Pa ne samo v GZ Ljubljana, tudi na 14. kongresu GZ Slovenije se ni na kadrovskem področju zgodilo nič tako presenetljivega, čeprav so bile napovedi tudi drugačne. Gorenjska "gasilska naveza" si je ob pomoči še nekaterih posameznikov s štajerskega konca na predsedniško mesto nadvse prizadevala pripeljati gasilski javnosti nepoznanega Damjana Laha. Toda že po prvih informacijah gasilskih zvez, kjer so odločali o kandidatih za predsednika, so klonili pod težo dejstev in tako sami sebi priznali, da s takimi kandidati ne morejo zmagati. Od prvotnih petih kandidatov za predsednika GZ Slovenije so tako ostali samo trije. Od 67 GZ, ki so pravočasno poslale odgovore o možnih kandidatih,

jih je 56 (84 %) dalo podporo Ernestu Eöryju, pet GZ pa Darku Koželju in Damjanu Lahu.

Kadrovske zadeve so tako mimo. Za predsednika GZ Slovenije je bil izvoljen Ernest Eöry, Tone Podobnik pa je bil kot predsednik GZ Ljubljana izvoljen v predsedstvo GZS. Oba dolgoletna člana gasilske organizacije, oba, ki se dobro zavedata, kaj pomeni biti prvi med enakimi. Oba vesta, da ne moreta voditi tako mogočne in strukturno raznolike organizacije od zgoraj, s trona veličine. Vodenje gasilske organizacije, ki v času 14. kongresa šteje 122.510 članov, vključenih v 1.293 PGD in 83 PIGD, ni tako preprosta zadeva. Vodenje je umetnost povezovanja ljudi in ne razdiranja. Za voditelja gasilcev pa je treba izpolnjevati določene pogoje, ki se ne dajo naučiti, ampak morajo biti privzgojeni. Gasilci najbolj spoštujemo take voditelje, ki obvladajo tako imenovano subtilno vodenje, da vodeni sploh ne vedo, da so vodeni, da sami povedo, kaj bi radi, in na koncu ugotovijo, da imajo iste cilje, ki jih lahko uresničijo le skupaj.

Programne posameznih kandidatov bomo lepo shranili in spremljali njihovo realizacijo. Pa ne samo programe izvoljenih, ampak tudi tistih, ki tokrat niso dobili zadostne podpore za najvišje funkcije, so pa svoje mesto našli kot člani predsedstva, poveljstva in komisij. In prav je tako. Če so že imeli toliko poguma, da so se odločili kandidirati za vodilne funkcije, je prav, da so jim zaupali druge naloge, kjer bodo imeli ravno tako veliko možnosti za uveljavitev svojega predvolilnega programa. Upati je, da ne bodo užaljeno čakali na napake izvoljenih, ampak da bodo konstruktivno sodelovali. Težko je biti izvoljen, še težje pa uspešen. Zaželimo jim uspešno delo, kajti petletno obdobje je sicer dolgo, hkrati pa tako zelo kratko.

vloga regijskih svetov in regijskih poveljstev danes in v prihodnje

Jože Vidmar

Že na 13. kongresu GZS sem razpravljal o povezavi gasilskih zvez v regijsko oziroma pokrajinsko gasilsko zvezo, vendar na samem terenu ni bilo kakšnega posebnega navdušenja za tako obliko povezovanja GZ, pa čeprav je bilo to zapisano v usmeritvah 13. kongresa.

Sicer pa, če regijski sveti in regijska poveljstva po regijah delujejo dobro, je to le korak do ustanovitve regijske oz. pokrajinske gasilske zveze.

Regijski sveti in regijska poveljstva morajo izvajati strokovno-organizacijske in operativne naloge, ki so zapisane v statutu GZS, Pravilih gasilske službe in v Pravilih o delovanju regijskih svetov in regijskih poveljstev.

Menim, da sta za uspešno delo regijskih svetov in regijskih poveljstev najpomembnejša njihov kadrovski sestav in pozitivna motivacija za skupno delo pri realizaciji skupnih interesov.

Dovolite mi, da bi jih nekaj naštel :

- enoten in celovit pristop pri reševanju določenih problemov oziroma koordinacija aktivnosti pri realizaciji skupnih interesov;

- aktivno sodelovanje z RCO za hitro in uspešno alarmiranje ob intervenciji;

- skupno zbiranje ponudb za nakup standardne in tipske zaščitne opreme, IDA, radijskih postaj ter enotno servisiranje vozil in ostale opreme. Tako bi prihranili precej finančnih sredstev, saj bi tako od trgovcev dobili ugodnejše ponudbe, ne pa da vsaka gasilska zveza zbira posamezne ponudbe. S tem bi zagotovili enotno, standardno, kompatibilno in tipsko zaščitno opremo, orodje in tehniko v celotni regiji;

- pri zavarovalnicah bi s skupnim nastopom dosegli nižje premije, boljše zavarovalne pogoje in občutne popuste za vse vrste zavarovanj;

- boljša in enotna koordinacija ter skupne povezave predsednikov komisij

GZ za delo z mladino, članicami, veterani ... S tako obliko dela bi prenašali izkušnje pri delu naštetih gasilskih struktur v gasilskih zvezah, vzpostavili pa bi tudi neposredno povezavo z omenjenimi komisijami pri GZS, s tem pa bi dosegli uspešnejšo realizacijo nalog in sklepov organov in komisij GZS;

- koordinacija pri opremljanju gasilskih enot s specifično opremo in orodjem, npr. za intervencije ob razlitju nevarnih snovi, pri reševanju na cestah, na vodi, v naravnem okolju;

- tudi sistem izobraževanja in tekmovanja je pomemben element delovanja regijskega poveljstva in regijskega poveljnika, ki je odgovoren za izvajanje strokovno-operativnih nalog na ravni regije.

To je le nekaj nalog, ki naj bi jih opravljali regijski sveti, regijsko poveljstvo in regijski poveljniki, saj bomo skupni in enotni močnejši in uspešnejši.

PODJETJE ZA TRGOVINO NA DEBELO IN DROBNO

Udvančeva ul. 7, 1000 Ljubljana

tel. 01/561-75-30, 561-11-13, fax 01/561-75-33

e-mail: stami@siol.net

STAMI d.d. ima v svojem prodajnem programu artikle, ki imajo evropske ateste in znak GZ Slovenije. Tokrat vam želimo ponuditi posebno široko izbiro akumulatorskih svetilk in negorljive, vodo in oljno odbojne kombinzone po izredni ceni 17.900,00 SIT + DDV, kakor tudi ostala negorljiva oblačila FIREMAN III in V, PROFIBAS, BRISTOL in TEXTPORT.

STAMI d.d.
Ljubljana - Slovenija

B&B

PAPIRNICA VEVČE

V papirnici Vevče se zavedamo požarne ogroženosti. Zato smo že pred 125 leti ustanovili svoje gasilsko društvo in zato to plemenito dejavnost podpiramo še naprej.

Na pomoč!

